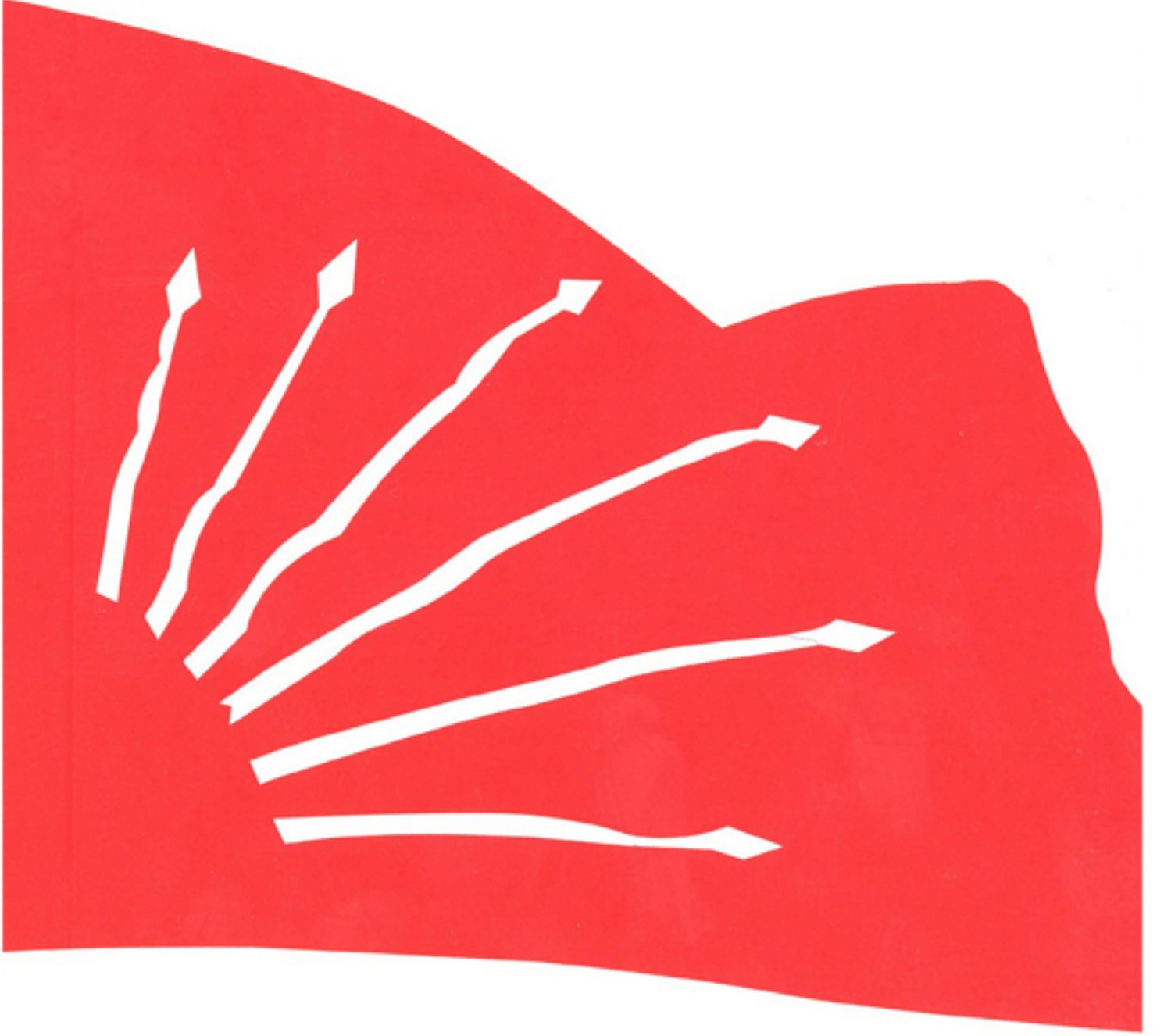

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Tüzük

HAZİRAN 2007

B R NC BÖLÜM KURULU VE LKELER

KURULU

Madde-1

Cumhuriyet Halk Partisi; MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ün önderli inde; Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin devamı olarak 9 Eylül 1923 tarihinde kabul edilen "Parti Tüzü ü" ile kurulmu tur.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin kurucusu, önderi ve ilk Genel Ba kanı MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'tür.

Genel Merkezi Ankara'dır.

S YASAL LKELER VE DE ERLER

Madde-2

Cumhuriyet Halk Partisi; programındaki anlamlarıyla

Cumhuriyetçilik,

Milliyetçilik,

Halkçılık,

Devletçilik,

Laiklik,

Devrimcilik,

ilkelerine ba lı ve evrensel Sosyal Demokrasinin

Özgürlük,

E itlik,

Dayanı ma,

Barı ,

Eme in yüceli i,

Hukukun üstünlü ü,

Dengeli kalkınma,

Gönenç (Refah),

Do anın ve çevrenin korunması,

Ço ulcu ve katılımcı demokrasi de erlerine ve insan haklarına dayanan, gücünü halktan alan, ça da demokratik sol bir siyasal kurulu tur.

Kısaltılmış adı "CHP" olan Cumhuriyet Halk Partisi'nin yukarıda yazılı ilkelerini ifade eden ve biçimi, ölçüleri, niteli i yönetmelikle belirlenen "ALTI OK"lu özel bir simgesi ve kırmızı zemin üzerine beyaz "**ALTI OK**"lu bayra ı vardır.

AMAÇ

Madde-3

Cumhuriyet Halk Partisi'nin amacı;

Ülkenin güvenli ini ve bütünlü ünü, ulusal birli i, ekonomik ve siyasal ba ımsızlı ı, yurttta ve dünyada barı ı koruyup; güçlendirmek,

Yaygın, hızlı ve dengeli kalkınmayı, insanca ve hakça geli meyi ve toplumsal dayanı mayı sa lamak,

Halkın mutlulu unu, gönencini (refahını), özgürlü ünü ve yönetime katılma olana ını arttırmak,

nsan haklarına ve hukukun üstünlü üne dayanan, ça da , katılımcı ve ço ulcu demokrasinin yerle ip kökle mesine katkıda bulunmak,

Toplumsal ya amın her alanında kadının hakkı olan i levleri üstlenmesinin önündeki engelleri kaldırmak,

Gençlerimizi, ça da gereksinimlere uygun alanlarda, bilime, teknolojiye, geli meye, yenili e ve de i ime açık; özgür dü ünçeye ve insana saygılı; yaratıcı, üretken ve erdemli; ülkeye ve topluma yararlı insanlar olarak yeti tirmek,

Çocuk haklarını korumak, çocukların ya larına uygun olmayan i lerde çalı tırılmasını önlemek, beslenmelerini ve e itimlerini eksiksiz sa lamak,

nsan ki ili inin ve özgürlü ünün geli tirilmesi önündeki engelleri kaldırmak ve toplumsal yararı gerçekte tirmek,

Bilime, sanata ve kültüre sahip çıkmak,

Do ayı ve çevreyi korumak,

Ayrımcılı a kar ı koymak,

Her türlü sömürünün ve sömürgecili in önlenmesine ve tüm insanlı ın esenli ine ve özgürlü üne katkıda bulunmak,

Ülkeyi ve toplumu ça da uygarlık düzeyinin üstüne çıkarmak üzere demokrasi kuralları içinde, laik dü ünçe do rultusunda toplum ve devlet düzeniyle, kamu çalı malarını etkilemek, yönetmek ve denetlemektir.

S YASAL YA AM ANLAYI I

Madde-4

Cumhuriyet Halk Partisi ve üyeleri için siyasal ya amda görev almak, onurlu bir toplum hizmetidir.

Siyasal görevler, özel çıkarlar için kullanılamaz..

Siyasal ya amda etkinlik kazanmak için kimseye ki isel yarar sa lanamaz.

Toplumsal ve siyasal ya amda erdemli olmak, erdemlili i savunmak, korumak ve gerçekle tirmek Cumhuriyet Halk Partili olmanın ön ko uludur.

ÇALI MA LKELER

Madde-5

Partinin bütün görevleri, tüzük kuralları içinde, partililerin tümüne açıktır.

Partili için ba arı, Partinin ba arısıdır. Siyasal eylem Partinin eylemidir.

Partililer; özel ya amlarında, görevlerinde, i lerinde ve üyesi buldukları kurulu larda, Partinin ilkelerine ve do rultusuna uygun davranırlar ve çalı ırlar.

Partililer toplum hayatının ve parti görevlerinin gerektirdi i yetenekleri kazanmak; sorumluluk yerlerine, partinin ba arılı, bilgili ve yetenekli üyelerinin seçilmelerini sa lamak için sürekli çaba harcarlar.

Siyasal ya amda; erdemlili e, üretkenli e, yetene e ve eme e uygun yükselmek esastır. Partililer, bu ilkelere uymakla, parti yöneticileri de bu ilkeleri uygulamakla yükümlü ve sorumludurlar.

K NC BÖLÜM ÜYEL K

ÜYEL K

Madde-6

Cumhuriyet Halk Partisine; Partinin siyasal ilkelerini ve do rultusunu, amaçlarını, siyasal ya am anlayı nı, çalı ma ilkelerini benimseyen ve siyasal partilere girmelerine yasalarca engel bulunmayan her yurтта üye olabilir.

PART ÜYELER N N GÖREVLER VE HAKLARI

Madde-7

A) Parti Üyelerinin Görevleri

a) Ba lı oldukları ilçe ba kanlıklarına yılda 1.200.000 – 60.000.000 TL (1.20-60 YTL) arasında ödenti verirler. İlçe ba kanlıkları bu ödentinin %15'ini il ba kanlı na aktarırlar.

Ödenti yükümlülü ünü yerine getirmeyen üyeler Parti içi seçme ve seçilme haklarını kullanamazlar. (De i iklik 31.10.1999 tarihli karar)

b) Öncelikle ve özellikle, üyesi buldukları sandık çevresinden ba layan bir görev ve sorumluluk duygusu içinde, parti çalı malarına katılırlar.

c) Seçimlerde, parti adaylarına oy vermek ve onların kazanmalarını sa lamak için çalı makla ve partinin ba arısını en üst düzeye çıkarmak için çaba harcamakla yükümlüdürler.

d) Partinin ilkelerini, programını, kurultay bildirelerini ve kararlarını, seçim bildirelerini, partinin genel ve yerel politikaları ile hizmetlerini, her olanaktan yararlanarak yurтта lara duyurmakla görevlidirler.

e) Görev aldıkları parti organlarının toplantılarına ve çalı malarına katılırlar, kendilerine verilen ödevleri yerine getirirler.

f) Partide veya partinin üstlendi i kamu hizmetlerinde aldıkları görevleri yerine getirmekle; görevden ayrılırken hizmetin gerektirdi i devir i lemlerini eksiksiz yapmakla yükümlüdürler. Zorunluluk olmadıkça görevden çekilemezler.

g) Yurttaların ülke ve yöre sorunları ile ilgili görüşlerini partinin yetkili organlarına aktarmaya çalı ırlar. Yöresel sorunların çözümü için parti programı do rultusunda yöre halkı ile dayanı ma içinde çaba gösterirler.

h) Çevresinde sevilen, güven duyulan ve etkin olan yurttaşların Partiyeye kazandırılmasına çalışır, sorumluluk taşıyarak başvuru belgesini imzalar ve tanıtımını yaparlar.

i) Partiyeye gelir sağlanmasına katkı yaparlar.

j) Partinin düzenlediği ve çalıştığı oldukları eğitim çalışmalarına katılırlar.

k) Parti üyeleri; ilgi alanlarına ve mesleklerine uygun; oda, sendika, dernek, kooperatif ve vakıf gibi kurum ve kuruluşlarda çalışmalara katılırlar. Bu çalışmalar hakkında yetkili parti organlarını bilgilendirirler.

B) Parti Üyelerinin Hakları

a) Parti içi seçimlerde parti organlarına aday olmak, seçilmek.

b) Parti içi seçimlerde oy vermek, seçmek.

c) Genel ve yerel seçimlerde aday adayı olmak, aday olmak, aday seçilince parti listesine katılmak.

d) Parti içi toplantılara, çalışmalara ve üyesi seçildiği kongrelere katılmak, düşüncelerini ve dileklerini bildirmek.

e) Parti ile ilgili bilgi istemek.

f) Haksızlıklara karşı savunulmasını, parti örgütünden istemek.

ÜYELİK BAŞVURUSU VE YAZIM

Madde-8

Partiyeye üye olmak isteyen kişi, iki partinin tanıtım önerisini taşıyan üç örnek başvuru belgesi ile, sandık seçmen listesinde kayıtlı olduğu muhtarlık bölgesinin başlı olduğu ilçe başkanlığına doğrudan başvurur. (19.11.2005 günlü kurultay kararı ile değiştirilmiştir).

Üye başvuru belgesindeki "Kişisel Bilgiler", "Parti Bilgileri" ve diğer başvuru bölümleri, başvuran tarafından eksiksiz doldurulur. Eksik doldurulmuş belgeler tamamlanır. Aksi halde geçersiz sayılır.

Üye başvuru belgesindeki bilgiler, üye başvuru defterine numara sırasıyla kaydedilir. Defterdeki özel bölümler başvuru sahibi ve başvuruyu alan yetkili tarafından o anda imzalanır. Başvurana, görevli ilçe yöneticisi tarafından, başvurunun alındığını gösteren "alındı belgesi" verilir.

İlçe yönetim kurulu, başvuru defterine yazılmış kişilerin durumunu (15) gün içinde inceler.

İlçe yönetim kurulu, Partiye alınmalarında yasal ve tüzüksel sakınca olmayanların üç örnek ba vuru belgesinden birini Genel Merkez Üye Yazım Bürosuna, birini il yönetim kuruluna, gönderir. Birini de ilçe merkezindeki dosyasına koyar. (19.11.2005 günlü kurultay kararı ile de i ik).

İlçe yönetim kurulu üyelikle ilgili dosyaları ve defterleri o ilçedeki üyelere açık tutulur.

Seçmen olma hakkını yeni kazananlar ve nakillerle ilgili hususlar, Üye Yazım Yönetmeli inde belirtilir.

ADAY ÜYELİK

Madde-9

Partiye üye olmak için ba vuran kişinin Partideki aday üyesi için ba lama tarihi, ba vuru tarihidir.

Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na gelen üye ba vurma belgelerinin yazımı, en geç iki ay içinde tamamlanır. Aday üyelik ba lama tarihleri, ilgili ilçelere (15) gün içinde üye yazım çizelgesiyle bildirilir. Bu çizelgeler ilçe binalarında bir ay süreyle üyelerin incelemesine açık tutulur.

Aday üyelik süresi altı aydır. Bu süre içinde aday üye, ilçe yönetim kurulunca düzenlenen eğitim çalı malarına katılır. Eğitim çalı malarının programı ve içeri i Genel Merkez Eğitim Bürosu'nca hazırlanır.

İlçe yönetim kurulu; aday üyelere, öncelikle kayıtlı buldukları sandık çevresinde ve muhtarlık bölgesi ile ilçe düzeyinde parti görevleri verebilir.

İlçe binalarındaki askı süresi içinde, üyelerin yapacağı itirazlar ilçe yönetim kurulunca de erlendirilir.

Aday üyelik sonunda ilçe yönetim kurulu, itirazlarla ilgili de erlendirmeleri ve eğitim çalı maları ile parti görevlerindeki başarı derecelerini göz önünde tutarak, asıl üyesi e geçi kararını en geç (15) gün içinde verir; karar defterine i ler ve durumu Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na bildirir. Süresi içinde karar verilmezse asıl üyesi e geçi kesinle mi olur.

Asıl üyesi e geçi leri uygun bulunmayanlara ilçe yönetim kurulu bildirimde bulunur.

Aday üyeler, asıl üyelerin yükümlülü ünü ta ırlar. Ancak, üyelikten do an seçme ve seçilme hakkını kullanamazlar. Partinin üye kütü üne yazılamazlar.

YURT DI İNDAK YURTTA LARIN ÜYEL K BA VURUSU

Madde-10

Yurt dı ındaki yurтта lar, üyelik ba vurularını bir yazı ile Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na yaparlar. Yazıya yurt dı ında sürekli oturdukları yerin adresi ile, Türkiye'de iken sürekli oturdukları ilçedeki açık adresi ve nüfus hüviyet cüzdanının onaylı örneğini eklerler.

Genel Merkez Üye Yazım Bürosu ba vuru yazısını bir hafta içinde ilgili ilçe ba kanlığına gönderir. İlgili ilçe ba kanlığı, gerekli incelemeleri ve işlemleri, Yönetmeliği uyarınca, yerine getirir.

ÜYELİK İTİRAZ

Madde-11

İlçe yönetim kurulu, ba vuru defterine yazılmış kişilerin isim listesini her ayın ilk günü, ilçe merkezinde askıya çıkarır. Bu listeler (15) gün süreyle askıda kalır.

Partililer, askı süresi içinde ilçe yönetim kuruluna ba vurularla ilgili itirazlarda bulunabilirler. İlçe yönetim kurulu itirazları (15) gün içinde inceleyerek karara ba lar ve ilgililere duyurur.

İlçe yönetim kurulu, ba vuru defterine yazılmış kişilerin durumunu inceledikten, itirazları karara ba ladıktan sonra, partiye alınmalarında yasal ve tüzüksel sakınca bulunanlara, en geç (15) gün içinde ilçe yönetim kurulunun gerekçeli kararıyla birlikte bildirimde bulunur.

İlgili, bu bildirimde kar ı, il yönetim kuruluna (10) gün içinde itiraz edebilir. İtiraz ilçe ba kanlığı aracılığı ile yapılmı şa İlçe yönetim kurulunun gerekçeli kararı da eklenerek, dosya, il yönetim kuruluna (5) gün içinde gönderilir.

İtiraz do rudan il yönetim kuruluna yapılmı ş ise, il yönetim kurulu, ilçe yönetim kurulunun gerekçeli kararını (5) gün içinde ister ve ilçe yönetim kurulu dosyayı (5) gün içinde il yönetim kuruluna gönderir.

İl yönetim kurulu (15) gün içinde konuyu karara ba lar. İl yönetim kurulunun kararı kesindir.

İl yönetim kurulunun kararından sonra dosya ilçe yönetim kuruluna iade edilir.

İl yönetim kurulu, ilçe yönetim kurulunun kararını uygun görmemi ş ise, ilgiliye ve ilçe yönetim kuruluna (7) gün içinde durumu bildirir.

(19.11.2005 günlü kurultay kararı ile de i ik). Ba vuruyu yapanla ilgili ba ka itiraz yoksa, ya da yapılan itiraz kabul edilmemi ise, Tüzü ün 8'inci maddesine göre, (3) örnek ba vuru belgesinin bir örne i Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na, bir örne i il yönetim kuruluna gönderilir.

İ yönetim kurulu, ilçe yönetim kurulunun kararını uygun görmü ise, ilçe yönetim kurulu durumu (7) gün içinde ilgiliye bildirir. Ba vuru belgeleri iptal edilip dosyasına konur. Ba vuru defterinin özel bölümüne gerekli bilgiler i lenir.

MERKEZ YÖNETİM KURULU KARARI LE ÜYELİK

Madde 12- (01.07.2001 günlü Kurultay kararı ile de i ik) Merkez Yönetim Kurulu:

- a) Ba ka partilerde TBMM üyesi i, merkez karar ve yönetim kurulları ile merkez disiplin organları ba kanlı ı ve üyesi i, belediye ba kanlı ı, belediye meclisi ve il genel meclisi üyesi i yapmı ve yapmakta olanlardan;
- b) Yasal engeli nedeniyle Partiye üye yazılamamı olanlardan;
- c) Genel Ba kan'ca önerilen ki ilerden;

Parti yararı açısından gerekli gördüklerinin do rudan asil üyesi e yazılmasına karar verebilir.

Merkez Yönetim Kurulu, bu yetkisini ilgili il yönetim kurulları önerisine göre ya da ilçe ve il yönetim kurullarının görüşü ünü de alarak do rudan kullanır.

Bu durumda ba vuru belgeleri, Üye Yazım Bürosu ile ilgili il ve ilçe ba kanlıklarına gönderilir.

Madde 13- (01.07.2001 günlü Kurultay kararı ile kaldırılmı tır.)

ASIL ÜYELİK

Madde-14

Aday üyesi i ba arı ile sona erdirerek asil üyesi e geçi ine ilçe yönetim kurullarınca karar verilenlerle, Merkez Yönetim Kurulunca do rudan asil üyesi e kabul edilenler, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nca, Parti Üye Genel Kütü üne yazılır.

Genel Merkez Üye Yazım Bürosu, her üç ayda bir, asil üyesi i gerçeikle enlerin çizelgesini, kesinle me tarihlerini de belirterek, ilgili il ve ilçelere bildirir. İlçe yönetim kurulları, ilgisine bilgi verir ve asil üyelerin isim çizelgelerini, ilgili belde yönetim kuruluna ve muhtarlık bölgesi çalı ma grubuna gönderir. (De i iklik 12-13.02.2000 tarihli karar)

ÜYE YAZIMLARININ GENEL MERKEZ'DE TOPLANMASI

Madde-15

Tüzükte belirlenen kurallara uyularak yapılan aday üye ve asıl üye yazımları, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nca ayrı ayrı, bilgisayar ortamına aktarılarak Genel Merkez'de toplanır.

Genel Merkez Üye Yazım Bürosu, Asıl Üye Genel Kütü ünü olu turur ve ilgili makamlara gerekli bilgileri, kayıtları ve belgeleri ula tırır.

Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nca tutulan Parti Kütü ünün ilçe ba kanlı na gönderilen nüshası üye kayıt defteri olarak i lem görür. (19.11.2005 günlü kurultay kararı ile de i ik).

ÜYEL KTE YER KO ULU

Madde-16

Birden çok muhtarlık bölgesinde üye olunamaz; yazılı olunan muhtarlık bölgesi dı nda delege seçilemez. Üyeler, yazılı oldukları ilçe dı ndan ba ka ilçe kongresine, ilçenin ba lı oldu u il dı ndan ba ka il kongresine, il temsilcisi ve kurultay temsilcisi seçilemezler. Üyesi olmadıkları yönetim birimi çevresinde görev alamazlar. (12-13.02.2000 tarihli karar)

Parti Meclisinin ve TBMM'nin eski ve yeni üyeleri bu kuralın dı ndadır.

Büyük ehir belediyelerinin sınırları içindeki ilçelerde, İlçe Ba kanlı ı ve İlçe Yönetim Kurulu üyeli i içinde bu kural uygulanmaz.

Bu durumda olanlar, bir kongre dönemi için yalnız bir ilçe çevresinde bu hakkı kullanabilir.

ÜYEN N YER DE T RMES

Madde-17

Partiye yazılı oldu u ilçeden ayrılan üye, ayrıldı ını ve ta ındı ı yeri, ilçe ba kanlı na bildirir. İlçe ba kanlı ı, bildirim üzerine üyenin kaydının gitti i yer ilçe ba kanlı na aktarılmasını sa lamakla görevlidir. Yazılı oldu u ilçe içinde muhtarlık bölgesini de i tiren üye de üç ay içinde, yeni adresini belgeleyerek ilçe ba kanlı na bildirir. (De i iklik 12-13.02.2000 tarihli karar)

TBMM yeni ve eski üyeleri ile Parti Meclisi üyeleri seçim çevresindeki üyeliklerini sürdürebilirler.

PART K ML K BELGES

Madde-18

Asıl üye olundu unda, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nca düzenlenen Parti Kimlik Belgesi, ilçe başkanlığı aracılığı ile üyelere verilir. Üyelik, geçerli Parti Kimlik Belgesi ile kanıtlanır. Geçerli Parti Kimlik Belgesini göstermeyenler, Kimlik Belgesini yenilemeyenler, yer de i tirdi inde üç ay içinde üyelik yazımını aktarmayanlar, bu i lemleri tamamlayınca dek üyelikten do an seçme ve seçilme haklarını kullanamazlar.

Kimlik Belgesi ile ilgili konular Üye Yönetmeli i'nde düzenlenir.

AD S LME

Madde-19

Bir partilinin, disiplin suçları dı nda, ba vurma belgesinde yanlış bilgi verdi i, üyeli e yazımı sırasında, yasaların ve Tüzü ün öngördü ü nitelikleri ta imadı ı ya da bu niteliklerini sonradan yitirdi i anlaşırsa; ilçe başkanlığı durumu il başkanlığı na bildirir.

İl başkanlığı, partiliden yazılı olarak bilgi ister. Bu yazı (15) gün içinde, yanıtlanmazsa ya da verilen yanıt geçerli ve yeterli görülmezse, il yönetim kurulu o partilinin adını silmeye karar verir, durumu (15) gün içinde ilgiliye, ilçesine ve Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na bildirir.

İlgili, ad silme kararının kendisine bildirilmesinden ba layarak (15) gün içinde, Merkez Yönetim Kurulu'na itiraz edebilir. Merkez Yönetim Kurulu'nun kararı kesindir.

Ad silme kararı kesinle ince, durum Merkez Yönetim Kurulu'nca ilgili il ve ilçe başkanlıklarına, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na bildirilir ve ilgiliye duyurulur.

Yargı organlarının veya seçim kurullarının kararlarına uyularak adı silinenler için de Merkez Yönetim Kurulu aynı i lemi yapar.

PART DEN AYRILMA

Madde-20

Partiden ayrılmak istediklerini yazılı olarak bildiren üyelerin adları, imzalarının kendilerine ait oldu u saptandıktan sonra, ba lı buldukları ilçe yönetim kurulu tarafından, Genel Merkez Parti Kütü ü ile irtibatlandırılmak üzere Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na bildirilir. Durum, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu tarafından ilgiliye, belde yönetim kuruluna, ilçe başkanlığı na ve il başkanlığı na bildirilir. (De i iklik 12-13.02.2000 tarihli karar; de i iklik 19.11.2005 tarihli ola an kurultay kararı.)

ÜYE YAZIMINDA TÜZÜ E AYKIRI DAVRANANLAR

Madde-21

Üye yazımlarında; ba kası adına üye ba vuru belgesi düzenleyenler, ba kasının imzasını taklit edenler, gerçek dı ı beyanda bulunanlar, sahte belge düzenleyenler, üyelerin kayıtlarını silenler, üyeleri ayrılımlı gösterenler, Üye Yazım Yönetmeli i'ne aykırı davrananlar hakkında ivedi olarak disiplin kovu turması yapılır.

Yukarıda yazılan suçları i ledi i, disiplin kovu turması sonucu saptananlar hakkında, disiplin cezalarının uygulanması yanında, Cumhuriyet Savcılı ı'na suç duyurusunda bulunulur.

ÜYE YAZIM YÖNETMEL

Madde-22

Üyelik için ba vurma, itiraz ve yazım kuralları, Genel Sekreterli e ba lı Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nun kurulu u, i leyi i, kadroları ve çalı ma yöntemleri, Parti Kimlik Belgesi'nin biçimi, Parti Kimlik Belgesi'nin hangi tarihlerde nasıl yenilenece i ve üyelikle ilgili i lemlerin nasıl yürütülece i, Üyelik Yönetmeli i'nde düzenlenir. (De i iklik 19.11.2005 günlü ola an kurultay kararı ile).

Üye Ba vuru Belgesi ve Üye Ba vuru Defteri, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nca bastırılıp Yönetmelikte belirlenen kurallara uygun olarak, ilçe ba kanlıklarına da ıtılır. İlçe ba kanlı ı; ba vuru defterine, ilçenin adını, defterin sayfa sayısını, kaç ba vuruya yetece ini, hangi tarihte kullanılmaya ba layaca ını yazarak ilçe seçim kurulu'na onaylatır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ÖRGÜT VE YÖNETİMLER
PARTİ ÖRGÜTÜ

Madde-23

Parti örgütü;

A) Merkez organlarından,

B) İl Örgütlerinden,

C) TBMM ile belediye ve il genel meclislerindeki parti gruplarından oluşur.

A) Merkez Organları şunlardır:

a) Kurultay,

b) Genel Başkan,

c) Parti Meclisi,

d) Merkez Yönetim Kurulu,

e) Yüksek Disiplin Kurulu,

B) İl Örgütleri şunlardır:

a) İl Kongresi,

b) İl Başkanı ve İl Yönetim Kurulu,

c) İl Disiplin Kurulu,

d) İlçe Kongresi,

e) İlçe Başkanı ve İlçe Yönetim Kurulu,

f) Belde Başkanı ve Belde Yönetim Kurulu,

C) Parti Grupları şunlardır:

a) TBMM Grubu,

b) Belediye Meclisleri Parti Grupları,

c) İl Genel Meclisleri Parti Grupları.

ÖRGÜT YÖNETİM BİRİMLERİ

Madde-24

- a) Belde Başkan ve Belde Yönetim Kurulu,
- b) İlçe Başkan ve İlçe Yönetim Kurulu,
- c) İl Başkan ve İl Yönetim Kurulu,
- d) Genel Başkan ve Merkez Yönetim Kurulu örgüt yönetim birimleridir.

Örgüt yönetim birimleri, kendilerine bağlı olarak çalışmak üzere; Tüzükte belirlenen ya da gerekli görüldüğünde, yönetmeliklerle öngörülen çalışma grupları ve sorumluluk alanları olabilir.

Madde-25

(13.02.2000 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır.)

MUHTARLIK BÖLGESİ GÖREVLİLERİ ÇALIŞMA GRUBU

Madde-26

Muhtarlık bölgelerinde, "**Muhtarlık Bölgesi Görevlileri Çalışma Grubu**" oluşturulur. Muhtarlık bölgesi görevlileri çalışma grubu, bağlı bulunduğu ilçe yönetim kurulunun sorumluluğu altında çalışır.

Muhtarlık bölgesi görevlileri çalışma grubunun çalışma esasları ve diğer hususlar yönetmelikle belirlenir. (Devletlik 12-13.02.2000 tarihli karar)

BELDE ÖRGÜTÜ

Madde 27- (01.07.2001 günlü Kurultay kararı ile devrik) İl ve ilçe merkezleri dışında belediye örgütü olan yerlerde belde örgütü kurulur. Belde örgütleri ilçe başkanlıklarına bağlıdır.

(24 Ekim 2003 günlü 30. Kurultayda devrik). "Belde örgütü, belde başkan ve başkan yardımcısı ile (4-10) kişiden kurulan yönetim kurulundan oluşur".

Belde başkan ve başkan yardımcısı ile belde yönetim kurulunun seçimi, çalışma yöntemleri, görev ve sorumlulukları ile yetkileri yönetmelikle düzenlenir.

LÇE BA KANI

Madde-28

İçe Ba kanı, ilçe kongresince gizli oyla seçilir. İçe çevresinde partinin temsilcisidir. İçe yönetim kurulu'na, ilçe ve belde belediye meclisleri parti gruplarına ba kanlık eder.

İçe ba kanı; İçe yönetim kurulu'nun, ilçe çevresindeki belediye meclisleri parti gruplarının, ilçe düzeyinde kurulmuş çalı ma gruplarının, belde ba kanları ve belde yönetim kurullarının, muhtarlık bölgesi görevlileri çalı ma gruplarının; Tüzükte belirlenen ve üst kademelerce öngörülen görevleri ba arıyla yerine getirmelerini, uyumlu ve verimli çalı malarını sa lar. Bunun için Tüzük ve yönetmelik kuralları içinde gerekli girişimlerde bulunur. (De i iklik 13.02.2000 tarihli karar)

Parti örgütü kamu kurulu ları, meslek odaları ve çe itli kurulu larla, partili üyelerle ve ki ilerle yazı ma yapar ve ili ki kurar.

Belediye çalı malarında etkinlik ve ba arı sa lamak amacıyla, İçe Ba kanı, ilçe çevresindeki partili belediye ba kanları ile sürekli ili ki içinde olur.

LÇE YÖNET M KURULU

Madde 29- (01.07.2001 günlü Kurultay kararı ile de i ik)

İçe yönetim kurulu, ilçe ba kanı ile,

a) Nüfusu 100.000'den az olan ilçelerde 10 üyeden,

b) Nüfusu 100.000'i a an ilçelerde 14 üyeden olu ur.

İçe yönetim kurulu üyeleri ile bu üyelerin yarısı kadar yedek üye ilçe kongresinde gizli oyla ve aldıkları oy sırasına göre seçilirler. Üyeliklerde bo alma oldu unda cinsiyet kotası gözetilerek yedek üyeler sıra ile göreve getirilir. İkinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımlar ile karı – koca aynı kurulda bulunamaz. Birden çok kurulda üye olunamaz. (De i iklik 19.11.2005 günlü kurultay kararı ile).

İçe yönetim kurulu, üyeleri arasından sekreter üye, sayman üye ile e itim sekreterini, aksine karar alınmazsa, gizli oyla seçer. Kurul, üyelerinin üçte birinin yazılı önerisi üzerine bu görevlileri gizli oyla ve üye tam sayısının salt ço unlu u ile alınacak güvensizlik kararı ile görevden uzakla tırabilir.

İçe ba kanının yoklu unda ilçe sekreteri vekillik eder.

İçe yönetim kurulları, en az iki haftada bir, önceden belirlenmiş gün ve saatte çarı yapılmaksızın ola an olarak toplanır. Ayrıca gerekli hallerde çarı olarak ola anüstü toplantı yapılır.

Birbirini izleyen üç toplantıya özürsüz katılmayan üyenin kurul üyesi i dü er.

Geçerli ve kabul edilebilir bir mazereti olmadan üst üste üç ola an toplantısını yapmayan ilçe ba kanı ile ilçe yönetim kurulunun il yönetim kurulunca veya Merkez Yönetim Kurulunca dü mü sayılmasına karar verilebilir. (De i iklik 19.11.2005 ola an kurultay kararı ile).

İlçe yönetim kurulları, her iki ayda bir, ayın ilk toplantı gününde geni letilmi olarak toplanır. Bu toplantıya ilgili Yönetmelikte belirtilen do al üyeler katılır. Do al üyeler konu abilir, ama oy kullanamazlar. Geni letilmi toplantıda ülke ve yöre sorunları ile parti politikaları görü ülerek de erlendirmeler yapılır, öneriler geli tirilir.

LÇE YÖNET M KURULU

Madde-30

İlçe Yönetim Kurulu, ilçe çevresinde partinin ba arısı ve amaçlarının gerçekleştirilmesi için yapılacak çalı maları düzenlemekle ve yürütmekle yükümlüdür.

Bu amaçla;

A) Partinin ilkelerini, amaçlarını, Programını, politikalarını ve görüşlerini halka be endirmek ve benimsetmek için çalı ır. Bunlara ve partiye kar ı yapılabilecek ele tirileri cevaplandırır.

B) Tüzük kurallarını, kongrelerin ve üst yönetim birimlerinin kararlarını uygular, verece i görevleri yapar. İlçe düzeyinde olu turulan çalı ma gruplarının, belde örgütlerinin, muhtarlık bölgesi görevlileri çalı ma grupları ile, ilçe çevresindeki belediye meclisleri parti gruplarının çalı malarını düzenler ve denetler. (De i iklik 13.02.2000 tarihli karar)

C) Ba ka partilerin çalı malarını izler.

D) Partinin üye sayısını ve yanda larını ço altmak için çalı malar yapar. Asıl üyeler ve aday üyeler için düzenlenen e itim çalı malarını sürdürür, asıl ve aday üyelere görevler verir.

E) Bütün seçimlerde parti adaylarının kazanmasını sa lamak için gerekli çalı maları yapar ve yaptırır. Seçim örgütlenmesini yapar. Seçim çalı malarını denetler. Seçimlerle ilgili yasal görevleri zamanında ve eksiksiz yerine getirir.

F) İlçe çevresindeki mahalle ve köylerin ekonomik, sosyal ve yöresel sorunlarını inceler. Bunların çözümüne yardımcı olur. Toplumsal amaçlı dernek ve kulüplerle, sendikalarla, yerel basınla ili kileri sa lıklı tutar, onların sorunları ile

ilgilenir. Çözümlerine katkı yapar. Bu kurulu larda görevli partilerle i birli i yaparak, ba arılı olmalarına yardımcı olur.

G) İlçedeki ekonomik, sosyal ve siyasal olaylarla ilgili bilgileri toplayıp de erlendirir ve üst yönetim birimlerine bildirir.

H) Üst yönetim biriminin bilgisi ile ilçe sınırları içinde siyasal, toplumsal ve kültürel nitelikte toplantılar düzenler.

I) Gerekli gördü ü konularda ara tırma, inceleme ve de erlendirme yapmak üzere, uzmanların ve üyelerin katılaca ı çalı maları programlayarak gerçekleştirir.

J) Partinin gelir kaynaklarını geli tirmek ve arttırmak için çalı malar yapar.

K) İl yönetim kurulunun bilgisi ve onayı ile, ilçe ve çevresi içinde, parti çalı malarını sürdürmek amacıyla bölge çalı ma büroları açabilir.

LÇE YÖNET M NDE BÖLÜMÜ

Madde-31

A) İlçe Sekreter Üyesi

İlçe Sekreter Üyesi, üye yazım i lerini Tüzük ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütür. Partinin her türlü yazı ma i lerinin yürütülmesini sa lar.

B) İlçe Sayman Üyesi

İlçe Sayman Üyesi, ilçenin hesap i lerini yürütür. Gelir ve gider i lemlerinin zamanında ve yasalara uygun olarak yapılmasını sa lar. Partiye yeterli ve düzenli gelir sa lanmasına çalı ır. Partinin demirba larının ve malvarlı ının korunmasını gözetir.

C) İlçe E itim Sekreteri

a) Aday üyelikten ba lamak üzere, Partinin ideolojisini, Program ve Tüzü ünü anlatır,

b) Ba lı oldu u il'le ve Genel Merkezle e güdüm içinde çalı arak, Parti içi e itim programı ve projelerini hazırlar, uygulanmasını sa lar.

c) Bu çalı malar için gerekli olan yazılı, sözlü ve görsel e itim malzemelerini hazır bulundurur.

L BA KANI

Madde-32

İlçe başkanları, il kongresince gizli oyla seçilir. İlçe başkanları Partinin temsilcisidir. İlçe yönetim kurulu'na, İlçe ya da Büyükşehir Belediye Meclisi Parti Grubuna, İl Genel Meclisi Parti Grubuna başkanlık eder.

İlçe Başkanı;

İlçe yönetim kurulunun, ilçe yönetim kurulunun, İlçe ya da Büyükşehir Belediye Meclisi Parti Grubunun, İl Genel Meclisi Parti Grubunun, il düzeyinde kurulmuş çalışma gruplarının; Tüzükle belirlenen ve üst kademelerde öngörülen görevleri, başkanlığı ile yerine getirmelerini, uyumlu ve verimli çalışmalarını sağlar. Bunun için Tüzük kuralları içinde gerekli girişimlerde bulunur.

Parti örgütü, kamu kurumları, meslek odaları ve toplumsal amaçlı çeşitli kurumlarla, basın ve yayın organlarıyla, partili üyelerle ve kişilerle yazışma yapar ve ilişki kurar.

Belediye çalışmalarında etkinlik ve başkanlık sağlamak amacıyla İlçe Başkanı, partili belediye başkanlığı ile sürekli ilişki içinde olur.

İlçe Başkanı, ilçe çevresindeki İl Genel Meclisi Parti Grubunu, Belediye Meclisleri Parti Gruplarını ve Partili Belediye Başkanlarını, çalışmalarını yönlendirmek de belirlemek ve değerlendirme sağlamak amacıyla ayrı ayrı veya birlikte toplantılara çağırılabilir.

L YÖNETİM KURULU

Madde 33- (01.07.2001 günlü Kurultay kararı ile değiştirilmiştir) İlçe yönetim kurulu, ilçe başkanlığı ile,

- a) Nüfusu 1.000.000'a kadar olan illerde 14 üyeden,
- b) Nüfusu 1.000.000'ü aşan illerde 20 üyeden

kurulur.

İlçe yönetim kurulu üyeleri ile bu üyelerin yarısı kadar yedek üye ilçe kongresinde gizli oyla ve aldıkları oy sırasına göre seçilirler. Üyeliklerde boşalma durumunda cinsiyet kotası gözetilerek yedek üyeler sıra ile göreve getirilir. İkinci dereceye kadar kadın ve sıhri hısımlar ile karı – koca aynı kurulda bulunamazlar. Birden çok kurulda üye olunamaz. (19.11.2005 günlü kurultay kararı ile değiştirilmiştir).

İlçe yönetim kurulu, üyeleri arasından ilçe sekreter üyesi, sayman üye ve ilçe yönetim sekreterini, aksine karar alınmazsa, gizli oyla seçer. Kurul, üyelerinin üçte birinin yazılı önerisi üzerine bu görevlileri gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınacak güvensizlik kararı ile görevden uzaklaştırılabilir.

İl başkanının yokluğunda il sekreteri vekillik eder. (Fıkranın ikinci cümlesi çıkarıldı. 24 Ekim 2003 tarihli 30. Olağan Kurultay)

İl yönetim kurulları en az iki haftada bir, önceden belirlenmiş gün ve saatte çalışmaları yapılmaksızın olağan olarak toplanır. Gerekli hallerde çalışmaları olarak olağanüstü toplantı da yapılır.

Birbirini izleyen üç olağan toplantıya özürsüz olarak katılmayan üyenin kurul üyesi değildir.

Geçerli ve kabul edilebilir bir mazereti olmadan üst üste üç olağan toplantısını yapmayan il başkanı ile il yönetim kurulunun durumu sayılmasına Merkez Yönetim Kurulunca karar verilebilir. (19.11.2005 günlü olağan kurultay kararı ile değiştirildi).

İl yönetim kurulları her iki ayda bir, ayın ilk toplantı gününde genel kurul olarak toplanır. Bu toplantıya yönetmelikte belirlenen doal üyeler de katılır. Doal üyeler konuşabilir, ama oy kullanamazlar. Genel kurul toplantısında ülke ve yöre sorunları ile parti politikaları görüşülerek değerlendirilmeleri yapılır, öneriler geliştirilir.

L YÖNETİM KURULUNUN GÖREVLERİ

Madde-34

İl yönetim kurulu, il çevresinde partinin başarısı ve amaçlarının gerçekleştirilmesi için yapılacak çalışmalarını düzenlemekle ve yürütmekle yükümlüdür.

Bu amaçla;

A)Partinin ilkelerini, amaçlarını, Programını, politikalarını ve görüşlerini halka benimsetmek ve benimsenmesi için çalışır. Bunlara ve partiye karşı yapılabilecek eleştirileri cevaplandırır.

B)Tüzük kurallarını, kongrelerin ve üst yönetim birimlerinin kararlarını uygular, il düzeyinde oluşturulan çalışma gruplarının, ilçe örgütlerinin, İl ya da Büyükşehir Belediye Meclisi Parti Grubunun ve İl Genel Meclisi Parti Grubunun çalışmalarını düzenler ve denetler.

C)Başka partilerin çalışmalarını izler.

D)İl düzeyinde ve ilçelerde sürdürülecek eğitim çalışmalarını programlayarak gerçekleştirir ve denetler.

E)Bütün seçimlerde, parti adaylarının kazanmasını sağlamak için, il düzeyinde ve ilçelerde gerekli çalışmalarını yapar ve yaptırır. Seçim çalışmalarını denetler. Seçimlerle ilgili yasal görevlerini zamanında ve eksiksiz yerine getirir.

F) İl çevresinin genel anlamdaki ekonomik, sosyal ve yöresel sorunlarını inceler. Bunların çözümüne yardımcı olur. Toplumsal amaçlı dernek ve kulüplerle, sendikalarla, yerel ve genel basınla ilişkileri sağlıklı tutar. Onların sorunları ile ilgilenir. Çözümlerine katkı yapar. Bu kuruluşlarda görevli partililerle işbirliği yaparak başarıları olmalarına yardımcı olur.

G) İl çevresindeki ekonomik, sosyal ve siyasal olaylarla ilgili bilgileri toplayıp değerlendirir ve üst yönetim birimlerine bildirir.

H) Üst yönetim biriminin bilgisi ile il çevresinde uygun yerlerde; siyasal, toplumsal ve kültürel nitelikte toplantılar düzenler.

I) Gerekli gördüğü konularda; araştırma, inceleme ve değerlendirme yapmak üzere, uzmanların ve üyelerin katılacağı çalışmalar programlayarak gerçekleştirir.

J) Partinin gelir kaynaklarını genişletmek ve artırmak için çalışmalar yapar.

L YÖNETİMİNDE BÖLÜMÜ

Madde-35

A) İl Sekreter Üyesi

İl Sekreter Üyesi ilçelerdeki üye yazım işlerini izler ve denetler, partinin her türlü yazışmalarının yürütülmesini sağlar.

B) İl Sayman Üyesi

İl sayman üyesi, ilin hesap işlerini yürütür. Gelir ve gider işlemlerinin zamanında ve yasalara uygun olarak yapılmasını sağlar.

İlçe sayman üyelerinin çalışmalarını izler, denetler ve gerekli uyarıları yapar.

Partiye yeterli ve düzenli gelir sağlanmasına çalışır.

Partinin demirbaşlarının ve malvarlığının korunmasını gözetir.

C) İl Eğitim Sekreteri

a) İlçelerdeki, parti içi eğitim çalışmaları programlarının hazırlanmasında ilçe eğitim sekreterlerine yardımcı olur.

b) Genel Merkezle ilçeler arasındaki iletişim ve eğitimi sağlar.

GENEL BAŞKAN

Madde-36

Genel Ba kan, kurultayca gizli oyla ve üye tam sayısının salt ço unlu uyla seçilir. İlk iki oylamada sonuç alınamaz ise, üçüncü oylamada en çok oy alan aday seçilir.

Partiyi Genel Ba kan temsil eder.

Genel Ba kan, disiplin kurulları dı nda, bütün parti örgütünün ba kanıdır.

Genel Ba kan, partiyi ba layıcı demeçler vermeye ve bildirimler yayınlamaya yetkilidir. Genel Ba kan bu yetkisini görevlendirece i kimselere de kullandırabilir.

Her kademedeki parti yönetim birimlerini, kurulları, organları ve görevlileri, birlikte ya da ayrı ayrı toplantıya ça ırabilir.

Parti görevlerinin ve çalı malarının gerektirdi i önlemleri alır.

Yetkili organlarca verilen kararların ilgililerce uygulanmasını denetler.

Parti örgütüne ve ilgililere gerekli gördü ü bildirimleri yapar.

Genel merkez organları ile partinin TBMM Grubunun uyumlu çalı masını gözetir.

Genel Ba kan, yoklu unda kendisine vekillik etmek üzere, Genel Ba kan Yardımcılarından birini görevlendirir. Genel Ba kan Vekili, vekillik etti i sürede Genel Ba kanın yetkilerini kullanır.

PART MECL S

Madde-37 (24 Ekim 2003 günlü 30. ola an kurultayda de i ik). Parti Meclisi, Genel Ba kan ile Kurultayca gizli oyla seçilmi (80) üyeden oluşur.

Aldıkları oy sayısına ve sırasına göre Parti Meclisinin (20) yedek üyesi belirlenir.

Parti Meclisinde boşalma olursa, sırasıyla yedeklerden tamamlanır.

Parti Meclisi en geç iki ayda bir, Genel Ba kanın çağırması üzerine ve Genel Ba kanın başkanlığında toplanır.

Toplantının gündemi ve çağırısıyla görüşülecek raporlar ve tasarılar üç gün önce üyelere gönderilir.

Genel Ba kanın gerek görmesi halinde ya da (15) Parti Meclisi üyesinin gerekece ve gündem belirleyerek yazılı istemde bulunması durumunda Parti Meclisi Genel Ba kan tarafından ola anüstü toplantıya çağırılır.

Genel Ba kan Parti Meclisi üyelerine geçici veya sürekli görevler verebilir.

Birbirini izleyen üç ola an toplantıya özürsüz olarak katılmayan parti meclisi üyesinin üyeli inin gizli oyla ve üye tamsayısının salt ço unlu u ile dü ürülmesine karar verilebilir.

Parti Meclisi toplantılarına, Partinin TBMM Grubu Ba kan Vekilleri ve Grup Yönetim Kurulu üyeleri de katılabilir, önerilerde bulunabilir, ancak oy kullanamazlar.

Parti Meclisinin toplantı kuralları ve çalı ma yöntemleri yönetmelikle belirlenir.

PART MECL S 'N N GÖREVLER

Madde-38

Parti Meclisi, Kurultay'dan sonra partinin en yüksek karar organıdır.

Parti Meclisi;

A)Parti Programı, kurultay kararları ve seçim bildirgeleri do rultusunda iç ve dı geli melerle ilgili politika ve strateji kararları alır.

B)Parti Programını, kurultay kararlarını ve seçim bildirgelerini topluma benimsetmek için gerekli çalı maları yapar, önlemleri alır ve direktifleri verir.

C)Merkez Yönetim Kurulu'nca hazırlanan çalı ma raporunu ve kesin hesabı inceleyip karara ba layarak kurultaya sunar. Yıllık bütçeyi ve bilançoğu onaylar.

D)Merkez Yönetim Kurulu'nca hazırlanan kurultay gündemleri ile seçim bildirgelerini inceleyip karara ba lar.

E)Yasa ve tüzük kuralları uyarınca Merkez Yönetim Kurulu'nun hazırladı ı yönetmelikleri inceleyip karara ba lar.

F)Merkez Yönetim Kurulu'nun ve Parti Meclisi üyelerinin ve parti kurulunun sundu u raporları önerileri, karar tasarılarını görüşüp karara ba lar.

G)Hükümet kurma, hükümete katılma, hükümetten çekilme konularında karar verir. Bu konuların görüşü ldü ü Parti Meclisi toplantısına, TBMM Grup Ba kanvekilleri ve Grup Yönetim Kurulu üyeleri katılır ve oy kullanırlar.

H)Seçimlere katılıp katılmama ve seçimlerde yasa ve tüzük kurallarına göre aday saptama yöntemini belirleyen kararları alır; kontenjan adaylarını ve merkez yoklaması yoluyla belirlenmesi gereken adayları belirler.

I)Uluslararası kurulu lara üyelik kararı verebilir. Ancak bu kararın verilip duyurulmasından sonra geçen bir ay içinde, kurultay üyelerinin be te birinden yazılı istek gelirse konu kurultayın ola an toplantısında veya ivedi durumlarda,

ola anüstü toplantısında karara ba lanır. Bir ay içinde böyle bir istek gelmemi se karar kesinlik kazanır.

J)Genel Ba kanın veya Merkez Yönetim Kurulu'nun önerisi üzerine disiplin cezalarının ba ı lanmasını karara ba lar.

K)Genel Ba kan dı ında 20 üyeden olu an Merkez Yönetim Kurulu'nu gizli oyla seçer.

L)Merkez Yönetim Kurulu üyeleri arasından, Genel Sekreteri ve Genel Saymanı gizli oyla ve üye tam sayısının salt ço unlu uyla seçer.

M)En az 20 üyenin güvensizlik önergesi vermesi durumunda Merkez Yönetim Kurulu'nu üye tam sayısının salt ço unlu unun oyu ile gizli oyla görevden alabilir.

MERKEZ YÖNET M KURULU

Madde-39

Merkez Yönetim Kurulu, Genel Ba kan ile Parti Meclisinden gizli oyla seçilen 20 üyeden olu ur.

Genel Ba kan, Merkez Yönetim Kurulu'nun ba kanıdır. Bulunmadı ı hallerde kendisine vekillik etmek üzere Genel Ba kan Yardımcılarından birini görevlendirir.

Genel Ba kan, Merkez Yönetim Kurulu üyeleri arasından uygun gördü ü sayıda Genel Ba kan Yardımcısı seçer ve görevlendirir.

Genel Sekreter, Genel Ba kanın onayı ile Merkez Yönetim Kurulu üyeleri arasından Genel Sekreter Yardımcılarını seçer ve görevlendirir.

Genel Ba kan, di er Merkez Yönetim Kurulu üyelerine geçici veya sürekli görevler tanımlayarak verebilir.

Genel Ba kan Yardımcıları, görev alanlarına giren konularda Genel Ba kanı temsil eder. Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, partililer ve uzmanlardan olu an genel merkez çalı ma grupları olu turabilir. Çalı maları ile ilgili olarak parti örgütünün her kademesi ile ileti im sa lar, örgüt birimlerine görev verir.

Genel Sekreterlik parti örgütünün ba vurma ve haberle me yeridir.

Genel Sekreter ve Yardımcıları, Merkez Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak örgütle ilgili çalı malar yürütür.

Genel Sekreter, Genel Ba kanlık adına partiyi mahkemelerde, devlet daireleri ve kurulu larında, özel ve tüzel ki ilerle ili kilerde temsil eder.

Genel Sekreterin yoklu unda, Genel Ba kanın onayı ile görevlendirece i bir Genel Sekreter Yardımcısı kendisine vekalet eder.

Genel Sayman, Partinin saymanlık i lerine bakar. Yıllık bütçeyi hazırlar. Yıl sonu bilançosunu ve kesin hesapları düzenler. llerden ve ilçelerden gelen kesin hesapları, Genel Merkez kesin hesabı ile birle tirir ve Merkez Yönetim Kurulu'nun onayına sunar. Partinin gelirlerinin toplanmasında, harcamaların yapılmasında her a amada yasa ve tüzük i lemlerine uygunlu u sa lar. Partinin demirba larının ve malvarlı ının korunmasını gözetir.

Merkez Yönetim Kurulu haftada bir gün belirli bir saatte ça rı yapılmaksızın toplanır. vedit durumlarda Genel Ba kanın ça rısı ile daha erken toplantı yapılabilir.

Üst üste üç ola an toplantıya özürsüz katılmayan üye, gizli oyla ve üye tam sayısının salt ço unlu u ile üyelikten dü ürülebilir. Bo alan üyelik için Parti Meclisi'nce yeniden seçim yapılır.

Genel Ba kan gerek gördü ünde, TBMM Grup Ba kanvekillerini Merkez Yönetim Kurulu toplantısına ça ırabilir. Grup ba kanvekilleri söz alır, öneride bulunabilir, oy kullanamazlar.

Genel Ba kan Merkez Yönetim Kurulu ile Grup Yönetim Kurulu'nu ortak toplantıya ça ırabilir. Ortak toplantılarda oylama yapılmaz. Ancak Genel Ba kan gerek görürse e ilim yoklaması yapar; bu yoklama ba layıcı sayılmaz. Merkez Yönetim Kurulu üyeleri Partinin di er kurullarında görev alamazlar.

Genel Ba kan, meslek kurulu larının partili ba kanlarını ve Merkez Yönetim Kurulu'nca kurulmu çalı ma gruplarının üyelerini ve uzmanları Merkez Yönetim Kurulu'nun toplantılarına davet edebilir.

MERKEZ YÖNET M KURULU'NUN GÖREVLER

Madde-40

Merkez Yönetim Kurulu, en üst yönetim organıdır.

Merkez Yönetim Kurulu;

A)Kurultayın, Parti Meclisi'nin kararlarını uygular. Partinin programını, ilkelerini, amaçlarını duyurmak, yaymak, benimsetmek, partiyi seçimlere hazır bulundurmak ve seçimleri kazanarak iktidar olmak için her türlü giri imi yapar, önlemleri ve kararları alır.

B)Parti örgütünü yönetir, çalı maları yönlendirir, örgütle sürekli ileti im ve i birli i sa lar, örgütün sorunlarını çözer ve örgütün yaptı ı önerileri inceler, gerekenleri karara ba lar. Parti örgütünün yasalara, Tüzük ve yönetmeliklere uygun çalı masını izler, denetler ve sa lar.

C)Partinin hukuki varlığını korur. Bunun için yasalara ve Tüzü e uygun bütün kararları alır. Partinin yasal davranış ve uygulama içinde olmasına özen gösterir.

D)Kurultayı, ola an veya ola anüstü toplantıları yasalara ve Tüzü e uygun şekilde hazırlar, gününü, gündemini, yerini belirler. Parti Meclisi'nin oyuna sunar.

E)Parti Programı, kurultay kararları ve seçim bildirgesi çerçevesinde Partinin politikasını, stratejisini ve seçim bildirelerini hazırlayıp Parti Meclisi'nin onayına sunar. Bunların toplumda anlaşılıp benimsenmesi için gereken çalışmaları yapar.

F)Partinin hükümetle, başka partilerle ilişkilerini düzenler ve bu konuda gereken kararları alır.

G)Toplumsal amaçlı dernek ve kulüpler, demokratik kitle örgütleri, sendikalar, meslek odaları ve benzeri kuruluşlarla ilişkileri düzenler.

H)Partinin kurdu u ya da katıldığı hükümetin programı ile ilgili görüşlerini belirler, Parti Meclisi'ne sunar.

I)Başka partilerden gelen katılma, işbirliği veya birleşme konularında belirledi görüşlerini Parti Meclisi'ne sunar.

J)Araştırma, yayın, parti içi eğitim çalışmalarını düzenler ve yürütür. Eğitim konularını saptar, eğitim konusunda yararlanılacak bilgi, belge ve kaynakları hazırlar.

K)Çalışma raporunu hazırlar, Kurultaya sunulmak üzere Parti Meclisi'nin onayına sunar. Kurultayda görüşülecek karar tasarımlarını ve önerilerini hazırlar, Parti Meclisi'ne sunar.

L)Yıllık bütçeyi hazırlar. Parti Meclisi'nin onayına sunar ve uygular. Parti kesin hesabını hazırlayıp onay için Parti Meclisi'ne sunar. Süresi içinde Genel Başkan adına Anayasa Mahkemesi'ne ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderir.

M)Partinin uluslararası ilişkilerini düzenler, çalışmaları yürütür.

N)Tüzü nün öngördü ü yönetmelikleri hazırlayıp, Parti Meclisi'ne sunar. Onaylandıktan sonra uygular, örgütte uygulanmasını izler ve denetler.

O)Yasa ve Tüzük kurallarına uygun çalışmayan örgüt birimi görevlilerini görevlerinden alır, geçici kurullar atar, süresi içinde ola anüstü kongrelerini yapmalarını sağlar.

Ö)Muhtarlık bölgesi çalışmaları grubu sorumluları ve temsilci seçimlerinin, belde başkanlığı ve belde meclisi seçimlerinin, ilçe ve il kongrelerinin belirlenen zamanda ve sürelerde Tüzü e ve yönetmeliğe uygun yapılmasını izler, denetler ve sağlar. (Değişiklik 13.02.2000 tarihli karar)

P)Partinin amaçlarına uygun olarak, ta ınır ve ta ınmaz mal ile ta ıt araçları alır, kullanır, i letir veya satar. Ta ınmaz malların satı ı için Parti Meclisi'nden yetki alır.

R)Partililerin, Tüzü ün dördüncü maddesindeki siyasal ya am anlayı ı ve be inci maddesindeki çalı ma ilkeleri çerçevesinde özveri ve ho görü içinde ülke ve toplum yararına hizmet etmelerini izler, denetler ve sa lar.

S)Parti gelirlerini arttırmak amacı ile her türlü önlemi alır, gelir makbuzları bastırır, örgüte gönderir.

)Disiplin cezalarının ba ı lanması istemleri ile ilgili dosyaları hazırlar ve Parti Meclisi'nin onayına sunar.

T)Tüzü ün di er maddelerinde Merkez Yönetim Kurulu'na verilen görevleri yerine getirir ve gerekli kararları alır.

U)Merkez Yönetim Kurulu, belli konuların incelenmesinde, izlenmesinde, bilimsel çalı maların yürütülmesinde, üyelerinden birini veya birkaçını görevlendirebilir, bu amaçlarla komisyonlar kurabilir. Bu komisyonlarda partili TBMM üyelerini ve partilileri görevlendirebilir.

V)Merkez Yönetim Kurulu'nun çalı ma ilkeleri ve yönetim esasları yönetmelikle düzenlenir.

YAN KOLLAR, YAN KURULU LAR, YURTDI İ TEMS LC L KLER , ÇALI MA GRUPLARI, B L M, YÖNET M VE KÜLTÜR PLATFORMU

Madde 41- (22.01.2000 günlü Parti Meclisi kararı). İ, ilçe ve gerek görülen beldelerde partili kadın üyelerden "Kadın Kolları" ve partili gençlerden "Gençlik Kolları" ile di er yan kurulu lar kurulur.

Merkez Yönetim Kurulu kararı ile Avrupa Birli i üyesi devletler ile sviçre, Norveç, Rusya, ABD, Kanada ve Avustralya'da, KKTC'de, Kafkasya ve Avrasya devletlerinde yurtdı ı temsilcilikleri kurulabilir.

(01.07.2001 günlü Kurultay kararı ile de i ik) Genel Merkezde, il ve ilçe yönetim birimlerinde, çe itli sorunlarla ilgili çalı ma gurupları ve ayrıca Genel Ba kanın önerisi ile Bilim, Yönetim ve Kültür Platformu kurulur.

(01.07.2001 günlü Kurultay kararı ile de i ik) Yan kolların, yan kurulu ların, yurtdı ı temsilciliklerinin çalı ma guruplarının, Bilim, Yönetim ve Kültür Platformunun kurulu ları, amaçları, görevleri, çalı ma yöntemleri, Genel Merkezle ili kileri ve denetimleri yönetmeliklerle düzenlenir.

GÖREV N BO ALMASI

Madde-42

Parti örgütünde bir görevlinin kendi iste i ile görevinden ayrılması ya da de i ik nedenlerle görevin bo alması durumunda yeni görevli a a ıdaki biçimde belirlenir.

A)Genel Ba kanlık bo aldı ında Parti Meclisi yeni Genel Ba kanı seçmek için kurultayı en geç (45) gün içinde toplantıya ça ırır. Bu süre içinde Genel Ba kanlık görevleri, Parti Meclisi'nde belirlenen Genel Ba kan Yardımcısı tarafından yürütülür.

B)Parti Meclisi'nde bo alan üyelikler sırasıyla yedekler ile doldurulur. Parti Meclisi'ne bütün yedek üyeler ça rıldıktan sonra, üye sayısı otuzun altına dü tü ünde, Parti Meclisi için seçim yapılmak üzere Genel Ba kan (45) gün içinde, Kurultayı toplantıya ça ırır.

C)Merkez Yönetim Kurulu'nda bo alma oldu unda, Parti Meclisi'nin ola an toplantısında yeni üye seçimi yapılır.

D) İl ve ilçe ba kanlı ı bo aldı ında; ola an kongreye kadar görev yapmak üzere yenisi, il ve ilçe yönetim kurulu üyeleri veya partililer arasından, il ve ilçe yönetim kurulunun üye tam sayısının salt ço unlu uyla ve geciktirilmeden seçilir. "Bu maddenin E bendinde gösterilen durumlarda, Merkez Yönetim Kurulu, il ve ilçe ba kanını seçer ve geçici kuruldaki bo üyelikleri doldurur." (24 Ekim 2003 günlü Kurultay kararıyla de i ik).

E) (24.10.2003 günlü Kurultay kararıyla de i ik). "İl ve ilçe yönetim kurulu üyeliklerinde bo alma oldu unda, yedekleri ile doldurulur. Bütün yedeklerin ça rılmasından sonra kurul üyelerinin sayısı, üye tam sayısının yarısının altına inerse ya da asıl üyeliklerde yarıdan fazla bo alma olması halinde kurul dü mü sayılır. Bu hallerde Merkez Yönetim Kurulu, do rudan ya da il yönetim kurulunu görevlendirerek, gelecek ola an kongreye kadar görev yapmak üzere, gecikmeden, yeni bir yönetim kurulu olu turur. Bu durumda da Tüzü ün 48/j bendinde düzenlenen cinsiyet kotası uygulanır.

(19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile ikinci fıkra metinden çıkarıldı).

F)Beldelerde ve muhtarlık bölgesinde meydana gelen görev bo luklarının doldurulması ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir. (De i ik 13.02.2000 tarihli karar)

GÖREVDEN ALMA

Madde-43

A)Yasa, Tüzük ve Yönetmeliklere göre belli sürelerde yapılması gereken i leri yapmayan veya partinin siyasal ilkeleriyle, do rultusuyla, ya am anlayı ı ile ve çalı ma kurallarıyla ba da maz tutum ve davranı içine giren; il, lçe, belde ba kanı ve il, ilçe, belde yönetim kurullarının üyeleri, ba lı oldukları üst yönetim

birimi tarafından gerekçeli kararlarla görevden alınır, gerekçeli karar (5) gün içinde üst yönetim birimine gönderilir.

B) Yasaların, Tüzün, yönetmeliklerin yüklediği veya üst yönetim birimlerinin verdiği görevi yapmayan, parti çalışanlarının aksatan, üst yönetim birimlerinin ve disiplin kurullarının süreli yazılarını zamanında yanıtlamayan, il, ilçe, belde başkanları ile il, ilçe ve belde yönetimleri, üst yönetim birimince yazı ile uyarılır. Uyarıda verilecek olan en az (10) günlük süre içinde, uyarı gereklerini yerine getirmeyenler, üst yönetim birimi tarafından gerekçeli kararlarla görevden alınır. Gerekçeli karar (5) gün içinde üst yönetim birimine gönderilir. Seçim döneminde bu durumlar için (A) bendi uygulanır.

C) Merkez Yönetim Kurulu, yukarıda sayılan nedenlerle parti yararı açısından ivedi durumlarda, her organ biriminin başkan ve yönetim kurullarını, gerek görürse bir üst yönetim biriminin görüşünü de alarak ve bilgi vererek görevden alabilir. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de ik).

D) A, B, C bentlerindeki görevden alma kararı, Siyasi Partiler Kanunu'nun 102. maddesinin 2. bendinde gösterilen haller dışında, yetkili kurulların üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile ve gizli oyla alınır. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de ik).

E) A ve B bentlerindeki yetkinin kullanılması sonucu, görevden alınanlar, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren başkan olarak (5) gün içinde üst yönetim birimine itiraz edebilirler. Üst yönetim biriminin (15) gün içinde vereceği karar kesindir. İtirazda bulunmuş olmak, görevi bırakmayı ve devretmeyi geciktirme nedeni sayılmaz.

F) Merkez Yönetim Kurulu kararı ile görevden alınanlar, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren başkan olarak (5) gün içinde Parti Meclisi'ne itirazda bulunabilir. Parti Meclisinin ilk toplantısında itiraz incelenir ve karara bağlanır. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de ik).

GÖREVDEN ALINANLARIN YERİNE SEÇİM

Madde-44

Üst yönetim birimince görevden alınan il, ilçe başkan ve il, ilçe yönetimleri yerine, aşağıdaki biçimde yenileri seçilir:

A) Başkan görevden alınmışsa, kendi yönetim birimi yenisini seçerek görevlendirir.

B) İl başkan ve il yönetim kurulu birlikte veya yalnız il yönetim kurulu görevden alınmışsa Merkez Yönetim Kurulu, başkan dahil (7) kişilik bir geçici kurul atar. İl geçici kurulu (45) gün içinde seçimleri yapmak üzere olağanüstü il kongresini toplar. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de ik).

C) İlçe başkan ve ilçe yönetim kurulu birlikte veya yalnız ilçe yönetim kurulu görevden alınması için ilçe yönetim kurulu, başkan dahil (5) kişilik bir geçici kurul atar. İlçe geçici kurulu, (30) gün içinde seçimleri yapmak üzere olağanüstü ilçe kongresini toplar. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile değiştirildi).

D) Olağanüstü kongrede, üst yönetim biriminin görevden alma nedenlerini saptayan raporu okunur. Görevden alınanların ve görevden alan üst yönetim biriminin temsilcileri, dilerlerse açıklama yapabilirler. Bu açıklamalardan sonra görüşme açılmaz; seçim yapılır.

Yukarıdaki A, B, C, fıkraları uyarınca seçilen başkan ve yönetim kurulu üyeleri görevden alınanların süresini tamamlar.

(19.11.2005 günlü kurultay kararı ile son fıkra çıkarıldı).

PART DENETMENLER

Madde-45

Merkez Yönetim Kurulu, örgütle ilgili görevlerinin yerine getirilmesine yardımcı olmak üzere parti denetmenleri görevlendirir.

Parti denetmenlerinin çalışma yöntemleri, görev ve yetkileri yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM KONGRELER VE KURULTAY

LÇE KONGRES

Madde-46

A) İlçe kongresi iki yılda bir toplanır. Bu süre en çok bir yıl uzatılabilir. Ayrıca, yılda bir defa seçimsiz olarak toplanır ve siyasal çalışmalara yön verir.

B) İlçe kongresinin üyeleri şunlardır:

a) İlçe başkanları ve ilçe yönetim kurulu üyeleri,

b) İlçe çevresindeki belediyelerin partili başkanları,

c) Tüzüğün 48. maddesinde belirlenen muhtarlık bölgesi toplantılarında seçilen temsilciler. (Değişiklik: 13.02.2000 tarihli karar)

C) (13.02.2000 tarihli kararla yürürlükten kaldırılmıştır.)

D) İlçe kongresinin onur üyeleri şunlardır:

a) İlçede kayıtlı partili yeni ve eski TBMM üyeleri ile eski Genel Merkez yöneticileri,

b) Eski ilçe başkanları,

c) İlçe çevresindeki belediyelerin eski başkanları,

d) Geni letilmiş ilçe meclisine katılma hakkı olan partililer,

E) İlçe kongreleri, gündemde belirtilen konuları karara bağlar ve;

a) İlçe başkanları ve ilçe yönetim kurulu üyelerini ve yedeklerini,

b) İl kongresine katılacak temsilcileri gizli oyla seçer.

F) İl kongresine katılacak olan ilçe temsilcilerinin sayısı, il kongresinde 600'ü geçmemek üzere oranlı olarak, il yönetim kurulunca hesaplanır ve belirlenir.

L KONGRES

Madde-47

A) İl kongresi iki yılda bir toplanır. Bu süre en çok bir yıl uzatılabilir. Ayrıca, yılda bir defa seçimsiz olarak toplanır ve siyasal çalışmalara yön verir.

B) I kongresinin üyeleri unlardır:

- a) l'in partili TBMM üyeleri,
- b) I ba kanı ve il yönetim kurulu üyeleri,
- c) I disiplin kurulu üyeleri,
- d) İlçe kongrelerinden seçilmi olan il kongresi temsilcileri,

C) I kongresinin onur üyeleri unlardır:

- a) l'de kayıtlı parti meclisi üyeleri,
- b) l'de kayıtlı eski genel merkez yöneticileri,
- c) l'de kayıtlı eski TBMM Üyeleri,
- d) Eski il ba kanları,
- e) l'de kayıtlı eski il ya da büyük ehir belediye ba kanları,
- f) Geni letilmi il meclisine katılma hakkı olan partililer.

D) I Kongreleri, gündemde belirtilen konuları karara ba lar ve;

- a) I ba kanı ve il yönetim kurulu üyeleriyle yedeklerini,
- b) I disiplin kurulu üyeleri ile yedeklerini,
- c) Kurultaya katılacak il temsilcilerini

gizli oyla seçer.

KONGRELERLE LG L ORTAK HÜKÜMLER

Madde-48

A) Kongrelerin Süresi

Kongreler iki yılda bir yapılır. Bir yıldan fazla ertelenemez. Ba langıç ve biti tarihleri Merkez Yönetim Kurulu'nca saptanır.

Merkez Yönetim Kurulu'nca saptanan süreler içinde olmak ko uluyla, ilçe kongrelerinin günlerini il yönetim kurulları, il kongrelerinin günlerini ise Merkez Yönetim Kurulu belirler. Kongre günlerini belirleyen yönetim birimi alt yönetim biriminin görüşlerini alır.

B) Kongrelere Ça rı, Toplantı Yeter Sayısı

İl ve ilçe kongrelerinin; yeri, günü ve saati ile, gündemi, en az (15) gün önce il ve ilçe merkezlerinde ilan edilir. Kongrenin yapılacağı yerde gazete çıkıyorsa en az bir gazete ile duyurulur. Bu ilan ve bildirimde, ilk toplantıda yeterli ço unluk sağlanamaz ise ikinci toplantının yeri, günü ve saati de belirtilir. İkinci toplantı katılanlarla yapılır. (19.11.2005 tarihli kurultayda eklenen cümle). Bu kadar ki bu sayı kongre üye tam sayısının beşte birinden az olamaz.

İl ve ilçe kongreleri üye tam sayısının salt ço unlu ğu ile toplanır. Kongreyi başkan açar. Başkanın yoklu ğunda bu görev sekreter üye tarafından yapılır.

C) Temsilci, Kongre Üyeli ği ve Süresi

Bir kongreye ve kurultaya katılmak üzere muhtarlık bölgesi ve alt yönetim birimi toplantısında ve kongresinde seçilen partiliye "Temsilci", Partide aldıkları görev nedeniyle kongrelere katılanlara "do ğal üye" bunların tümüne "Kongre üyesi" denir.

Kongre üye tam sayısı, "kongre üyelerinin" toplam sayısıdır.

Kongrelere katılmak üzere seçilen "temsilci"lerin kongre üyeli ği süresi, kendilerini seçen toplantının veya kongrenin ertesi ola nın toplantısına kadardır. Yenileri seçilinceye kadar görevleri devam eder.

Üst yönetim birimi kongresi için belirlenen tarihten önce kongresini yapmayan alt yönetim birimi, üst yönetim birimi kongresine katılamaz ve seçilmiş olan eski temsilcilerin görevi sona erer. (De ğişiklik 19.11.2005 tarihli kurultay kararı).

D) Temsilci Sayısı

İlçe kongresi delege sayısı en çok 400, il kongre temsilcisi sayısı en çok 600'dür.

İlçe ve il kongrelerinin delege sayıları, partinin son genel milletvekili seçiminde aldığı oyla orantılı olarak, Merkez Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

İlçelerin ve illerin kaç temsilci ile kongre yapacaklarına, ilgili yönetim kurullarının görüşlerini alarak, Merkez Yönetim Kurulu karar verir.

İlçe kongresi toplam temsilci sayısının ilçe sınırları içindeki muhtarlık bölgelerine, ayrıca il kongresi toplam temsilci sayısının o ğl'e ba ğlı ilçelere dağıtılmasında, son genel milletvekili seçiminde o yerlerde alınan oylara göre yapılacak oranlama esas olur.

Temsilci seçimi, yönetmelik uyarınca yapılır.

Temsilci seçimlerinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirilmiş olan üyeleri içeren Genel Merkez Parti Kütüğü esas alınır. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile değiştirilmiştir).

E) Kongrelerin Gündemi

Kongrelerin gündemi, il ya da ilçe yönetim kurullarınca belirlenir.

Olağan kongrelerin gündemlerinde; açılış, kongre başkanlık kurulu seçimi, saygı duruşu, çalınması ve hesap raporlarının okunması, görüşülmesi, onaylanması ve aklamaya ilişkin seçimler ve uygun görülecek başkanlık konuları bulunur.

Üst yönetim biriminin veya kongre üyelerinin ondan birinin yazılı isteği ile gündeme eklemeye yapılabilir.

Kongre, çoğunluk kararıyla gündemin sırasında değiştirilebilir. Ancak, kongre başkanlık kurulu seçimi ile çalınması ve hesap raporlarının okunmasından ve aklamadan önce başkanlık bir madde görüşülemez.

F) Kongre Başkanlık Kurulu

Kongre açıldıktan sonra kongre üyeleri ve partililer arasında bir başkan, kongre üyeleri arasından ikinci başkan ve yazman seçilir.

Disiplin kurulları başkan ve üyeleri kongre başkanlık kurullarında görev alamazlar.

G) Oturum ve Karar İlkeleri

Tersine karar alınmadıkça, Kurultay ve kongre oturumları açıktır.

Kongreler, tersine hüküm bulunmayan hallerde, hazır bulunanların salt çoğunluğu ile karar alırlar.

Kongrelerde hesap konuları ile kongrece kararlaştırılan başkanlık konular, bunlarla ilgili olarak kurulacak komisyonun raporu okunduktan sonra görüşülüp onaylanabilir.

Kongrede alınan kararlar, başkanlıkça kongreye duyurulur ve tutanağa yazılır.

Tersine karar yoksa kararlar açık oylama ile alınır.

H) Görüşmeler

Kongrelerde gündem konuları sıra ile ele alınır, söz isteyenlere sıra ile söz verilir. Konularla ilgili söz süreleri konuların görüşülmesine başlanırken kongrece saptanır.

Onur üyeleri konuşabilirler, oy kullanamazlar.

Geçici kurul başkanları ve üyeleri kongrelerine katılırlar, konu abilirler; kongre üyesi de illerse oy kullanamazlar.

Üst yönetim birimi başkan veya temsilcisiyle, Parti Meclisi ve o ilin T.B.M.M. üyelerine istediklerinde, sıra gözetilmeksizin söz verilir. (24 Ekim 2003 günlü Kurultay kararı ile de i ik).

Konu ma süresi sınırlaması bunlar için uygulanmaz.

Söz almı olan varsa, çalı ma raporu üzerinde be ; öteki konularda üç üye konu madan yeterlik önergesi oylanmaz.

I) Adaylık

Kongrelerde adaylar seçimlere geçilmeden önce saptanır. Aday olmayanlar seçilemezler.

İl ve ilçe kongrelerinde başkanlı a aday olabilmek için kongre üye tam sayısının en az yüzde yirmisinin yazılı önerisi gereklidir. Bir delege, adaylardan sadece biri için imza verir. (24 Ekim 2003 günlü Kurultay kararı ile de i ik).

J) Seçimlerde Kullanılacak Oy Pusulası: (24 Ekim 2003 günlü Kurultay kararı ile de i ik)

İl ve ilçe kongrelerinde seçimler iki yöntemle yapılabilir.

a-Blok Liste

b-Tek ve Ortak Liste (Çar af Liste)

Blok liste ile yapılacak her kademedeki seçimlerde, kullanılacak oy pusulası, o örgüt biriminin organları ile üst kademe kongre delegeleri için hazırlanır. Bu oy pusulasında seçilecek üye sayısı kadar asıl üye adayları ile seçilmesi gereken yedek üye sayısı kadar aday yer alır. **Üst organ delegeleri dahil** asıl adaylar, soyadına göre alfabetik sıraya dizilerek, Başkanlık Kurulunca kesinle tirilir ve blok liste halinde bastırılır. Yönetim ve Disiplin Kurulu yedek üyelikleri için alfabetik sıra ko ulu aranmaz. (De i ik cümle 19.11.2005 tarihli kurultay kararı). Üst organ kongre delege adayları hariç, bir aday blok listelerden, yalnızca birisinde yer alabilir. Bir adayın birden çok listede yer alması halinde, kongre başkanlı nca açıklama yapılarak, adayın hangi listede yer almak istedi i saptanır ve düzenleme buna göre yapılır. Aksi halde adayın listelerdeki adaylığı dü er. Blok listeler dı nda asıl ve yedek üye adayları olarak başkanlık kurulunca bulunmak mümkündür. Başkanlık kurulunca kesinle tirilen bireysel adayların ad ve soyadlarını içeren bir liste seçim kurulunca onaylanarak sandık başına ve oy verme hücrelerine asılır. Basılmı olan blok listeler, kongre başkanlık kurulunca, İlçe Seçim Kuruluna mühürlendirilerek oy pusulası haline dönü türülür.

Bu halde, blok listede yazılı isimler çizilebilir, yerine yeni isim yazılabilir. Her adayın aday oldu u listeden, ahsen veya ayrı listelerden aldı ı oylar hesaba katılarak toplanır ve böylece listedeki sıra saptanır.

Asıl ve yedek üyeler ayrı ayrı belirlenir. u kadar ki; seçilecek üye sayısından fazla veya yüzde doksandan az isim yazılı pusulalar geçersizdir. Ayrı organlar için tek oy pusulası düzenlenebilir. Bu halde bir organ listesinde geçersizlik varsa, oy pusulasının yalnızca ilgili organ için olan bölümü iptal edilir. Pusulanın di er organla ilgili bölümleri geçerli olur ve sayılır.

İl ve ilçe kongrelerinde, gündemin çalı ma raporu ve görüşmeler maddesine geçilmeden, kongre üyelerinin onda birinin önerisi ve **kongre üye tam sayısının salt ço unlu u ile yapılacak oylama sonucunda** tek ve ortak (çar af liste) oy pusulası usulü ile seçimlerin yapılmasına karar verilebilir. Bu halde adaylar, Kongre Başkanlık Kurulu'nca ad çekme ile belirlenecek harften başlamak üzere ve soyadı alfabe esasına göre sıralanır ve ortak liste olarak bastırılır. Bu listeler, İlçe Seçim Kurulunca mühürlenerek oy pusulasına dönü türülür. Kongre üyelerince, bu oy pusulalarındaki aday isimlerinin yanına i aret konarak oylama yapılır. Oy pusulasında, seçilecek asıl üye veya temsilci kadar adayın i aretlenmesi suretiyle oy kullanılır. Fazla i aretlenmi , seçilecek üye veya temsilci sayısının yüzde doksandan az i aretlenmi olan oy pusulaları geçersizdir. Tek ve ortak liste (çar af liste) usulüne göre seçim yapılırsa, adayların aldıkları oy sırasına göre, genel sıralama yapılarak, asıl ve yedek üyeler belirlenir. En çok oy alanlar asıl, ondan sonra gelenler yedek üye seçilmi olur. E it oy alanlar arasında ad çekme yoluyla sıra saptanır.

İl ve ilçe yönetim kurullarında, her iki cinsiyetten en az dörtte bir (yüzde yirmibe) oranında üye bulunur. Bu husus genel sıralama ile sağlanmaması sa, ayrı cinsiyetten aday olanlar arasında aldıkları oya göre ayrı ayrı sıralama yapılır. Aldıkları oya bakılmaksızın her iki cinsiyetten yeterli üye alınarak organlar seçilmi sayılır. Geri kalanlar, o cinsiyetten üyelerin yede i olur. İl ve ilçe yönetim kurullarında, bir cinsiyette, üye sayısının herhangi bir nedenle bu oranın altına düşmesi halinde, varsa o cinsiyetten yedek üyelerle, yoksa cinsiyete bakılmaksızın yedek üyelerle sayı tamamlanır.

İl ve ilçe kongrelerinde, her iki cinsiyetten yeter sayıda aday çıkmazsa katılan adaylarla seçim yapılır.

Seçimlerde, **kongre** üye tam sayısının be te birinden az oy alanlar asıl veya yedek üyeli e seçilmi sayılmazlar.

K. Di er Hususlar

Kongrelerle ilgili di er hususlar "Kongreler Yönetmeli i" ile düzenlenir.

OLA ANÜSTÜ KONGRELER

Madde- 49

(24 Ekim 2003 günlü Kurultay kararı ile de i ik). Üst yönetim biriminin kararıyla ya da kongre üyelerinin tam sayısının be te birinin, onbe günlük süre içinde noterden onaylı imzalarıyla yaptıkları ba vurular üzerine ola anüstü kongre, yönetim kurulunca toplantıya ça rılır. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de i ik cümle). Toplantı ça rısı yapılmadı ı takdirde, üst yönetim kurulu ola anüstü kongrenin toplanmasını ve yapılmasını sa lar.

Ola anüstü kongrenin gündemi, isteyenlerce düzenlenir. Bu kongrelerde gündemden ba ka bir konu görü ülemez. Seçim yapılmaz.

Ancak ola anüstü kongreyi isteyenlerin sayısı kongre üyeleri tam sayısının salt ço unlu unu sa lıyor ise, ola anüstü kongrenin gündemine, güven oylaması ve seçim maddeleri konabilir. Bu takdirde seçim yapılabilir.

Görevin bo alması ile ilgili Tüzü ün 42. maddesi ve görevden alınanların yerine seçimle ilgili 44. maddesi hükümleri saklıdır.

Ola anüstü kongre iste inin usulüne uygun olarak yetkili yönetim birimine ula tırılmasından ba layarak en geç (45) gün içinde, yetkili yönetim birimince kongre toplanır. Bu toplantı (15) gün önce usulüne uygun olarak duyurulur.

SEÇ MLER VE SEÇ MLERE T RAZ

Madde-50

Kongrede sıra seçimlere geldi inde, kongre ba kanlık kurulu görevi, yetkili ve görevli seçim kurulu ba kanlı na bırakır.

Seçimin devamı sırasında yapılan i lemler ile, tutanakların düzenlenmesinden itibaren (2) gün içinde, seçim sonuçlarına, yetkili ve görevli ilçe seçim kuruluna itiraz edilir.

İlçe seçim kurulunun kararı kesindir.

T RAZ

Madde-51

A) Muhtarlık bölgesi ilçe kongresi **temsilci seçimleri ile ilgili itirazlar sonuçların ilan tarihinden itibaren 3 gün içinde, o ilçede kayıtlı üyelerce** ilçe yönetim kuruluna yapılır. İlçe meclisi (5) gün içinde karar verir. Bu karara kar ı (5) gün içinde il yönetim kuruluna itiraz edilebilir. İ yönetim kurulunun (5) gün içinde verece i karar kesindir. (De i iklik: 13.02.2000 tarihli karar)

B) İe kongresinin seçim dı ındaki kararlarına ili kin itirazlar kongre üyelerince (5) gün içinde il yönetim kuruluna yapılır. İ yönetim kurulunun (5) gün içinde verece i kararlar kesindir.

C) İ kongresinin seçim dı ındaki kararlarına ili kin itirazlar kongrenin biti ini izleyen (5) gün içinde kongre üyelerince Merkez Yönetim Kurulu'na yapılır. Merkez Yönetim Kurulu'nun (5) gün içinde verece i karar kesindir.

tirazlar yetkili kurullara yazılı olarak yapılır. tirazlar i lemlerin yürütölmesini durdurmaz.

KURULTAY

Madde-52

Kurultay, Partinin en yüksek organıdır. Yasa ve Tüzük kuralları içinde, toplumun ve ülkenin genel sorunlarını ve parti tutumunu görü üp karara ba lar.

Partinin kesin hesabını kabul veya reddeder. Parti Meclisi'nin çalı ma raporunu görü ü ve karara ba lar.

Kurultayda;

- a) Genel Ba kan,
- b) Parti Meclisi üyeleri,
- c) Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri gizli oyla seçilir.

Bütün partililer, kurultay kararlarına uyarlar. Kurultay kararları ilgililere ve kamuoyuna duyurulur.

KURULTAY ÜYELER

Madde-53

A- Kurultayın Do al Üyeleri

- a) Genel Ba kan,
- b) Parti Meclisi üyeleri,
- c) T.B.M.M.'nin partili üyeleri ve partili bakanlar,
- d) Yüksek Disiplin Kurulu Ba kanı ve üyeleri.

B- Kurultayın Seçilmi Üyeleri

İ kongrelerinde o ilin T.B.M.M. üye sayısının iki katı olarak seçilen kurultay temsilcileri,

Do al üyelerle, kurultay temsilcileri kurultay üyesidir.

C- Onur Üyeleri

Genel Başkanlık, Genel Başkan Yardımcılığı, Genel Sekreterlik, Genel Sekreter Yardımcılığı, Genel Saymanlık, Parti Meclisi ve Genel Yönetim Kurulu Üyeliği, Yüksek Disiplin Kurulu Başkan ve Üyeliği, Bakanlık, Bakanlık, T.B.M.M. Üyeliği yapmış olanlar ile sendikaların, meslek kuruluşlarının, demokratik kitle örgütlerinin en üst birimlerinin başkanlarından partili olanlar ile kurultay üyesi olmayan il başkanları, parti üyesi büyük şehir ve il belediye başkanları ve Tüzük hükümlerine göre genel merkezde oluşturulan komisyonların, çalışmaları gruplarının başkanlarıdır.

KURULTAYA ÇA R I VE GÜNDEM

Madde-54

Kurultay, iki yılda bir toplanır. Bir yıldan fazla ertelenemez. Kurultayın toplanacağı yer, gün ve saat ile gündemi Parti Meclisi'nce belirlenir ve en az (30) gün önce Genel Başkanca duyurulur.

Kurultay gününün duyurulmasından başlayarak (15) gün içinde Genel Başkanlık tarafından ulaştırılmak üzere kurultay üyelerinin tam sayısının en az beşte birinin imzasını taşıyan konular da geçici gündeme alınır. Bu konuların görüşülebilmesi, Kurultayın kararına bağlıdır. Oylamadan önce önergede imzası olanlardan birisi ile Merkez Yönetim Kurulu adına bir üye konuşabilir. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile değiştirilmiştir).

Parti Meclisinin kararıyla da kurultay üyelerinin tam sayısının beşte birinin onbeş günlük süre içinde noterden onaylı imzaları ile yaptıkları başvurular üzerine Kurultay, Genel Başkanca olağanüstü toplantıya çağırılır. Genel Başkanca gerekli gördüğünde, Kurultayı olağanüstü toplantıya çağırır. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile değiştirilmiştir).

Olağanüstü toplantının gündemi, isteyenlerce düzenlenir. Olağanüstü toplantıda yalnız gündemdeki konular görüşülür, seçim yapılmaz. Ancak, Genel Başkan gündeme seçim maddesi koyabilir. Olağanüstü kurultay isteminde bulunan kurultay üyeleri sayısı üye tam sayısının salt çoğunluğu sağlıyor ise, gündeme, güven oyu ve seçim maddesi konulabilir.

Olağanüstü toplantı da en az (15) gün önce ilgililere duyurulmak üzere en geç (45) gün içinde yapılır.

KURULTAY GÖRÜ MELER VE KARARLARI

Madde 55- Kurultayı Genel Ba kan, Genel Ba kan yoksa vekili açar. Kurultay açıldıktan sonra Kurultayın do al ve seçilmi üyeleri arasından bir ba kan ile yeter sayıda ba kan yardımcısı ve yazman üye seçilerek kurultayı yönetmek için “Ba kanlık Kurulu” olu turulur. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de i ik).

Genel Ba kanlık, Parti Meclisince kurultaya sunulacak rapor ve karar tasarılarını kurultay tarihinin duyurululu ile birlikte il ba kanlarına ve TBMM Grubuna gönderir. Kurultayda kurulacak komisyonların adlarını da bildirir.

TBMM Parti Grubu ve her ilin kurultay temsilcileri kendi aralarında toplanarak rapor ve karar tasarılarını inceler; görüşlerini saptarlar, ancak ba layıcı karar alamazlar.

Bu toplantılarda TBMM Parti Grubu ve iller, katılmak istedikleri kurultay hazırlık komisyonlarını belirler. Bu komisyonlar için TBMM Grubundan iki, illerden birer üye görevlendirilir. Görevlendirilen üyelerin adları, Genel Ba kanlı a ivedi bildirilir.

Hazırlık komisyonlarına Genel Ba kanca görevlendirilecek üçer üye de katılırlar. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de i ik).

Hazırlık Komisyonlarını Genel Ba kan, Kurultaydan önce toplantıya ça ırır.

Kurultayda TBMM Parti Grubundan iki, illerden birer üye kurultay komisyonlarına seçilir.

Parti Meclisinden belirlenecek üçer üye, Kurultay komisyonlarına katılırlar. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de i ik).

Kurultayda Parti Meclisince, TBMM Parti Grubunca veya illerce, ya da kurultay üyelerince sunularak komisyonlarda görüş me konusu yapılmı rapor ve karar tasarıları dı nda önerge verilemez, görüş me ve oylama yapılamaz.

Komisyonların görüşmelerine, komisyon üyesi olmayan kurultay üyeleri de katılabilir, ancak oy kullanamazlar.

Kurultayda seçimlere geçilmeden önce adaylar saptanır. Aday olmayanlar seçilemezler. Genel Ba kanlı a aday olabilmek için, üye tam sayısının en az yüzde yirmisinin yazılı önerisi gerekir. Bu öneri, huzurda ba kanlık divanının görevlendirece i üye veya üyelerin gözetiminde imzalanır. Bir delege, adaylardan sadece biri için imza verir. (24 Ekim 2003 günlü Kurultay kararı ile de i ik).

Kurultayda organ seçimleri iki yöntemle yapılabilir:

- a-) Blok Liste
- b-) Tek ve Ortak Liste (Çar af Liste)

Blok liste ile yapılacak seçimlerde bütün adayların soyadına göre hazırlanmış alfabetik listesi kullanılır. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile eklenen cümle). Bir aday, blok listelerden yalnızca birisinde yer alabilir. Bir adayın birden çok listede yer alması halinde, Kurultay Başkanlığı tarafından açıklama yapılarak, adayın hangi listede yer almak istediği saptanır ve düzenleme buna göre yapılır. Adayın yazılı beyanına rağmen başkanlık listelerde yer verilmesi halinde bu blok listeler geçersiz sayılır ve Kurultay Başkanlığı Kurulunca düzenleme konulmaz. Blok listelerinde asıl ve yedek üye adayı olarak başkanlık listelerde bulunmak mümkündür. Başkanlık kurulunca kesinleştirilen bireysel adayların ad ve soyadlarını içeren bir liste, seçim kurulunca onaylanarak, sandık başkanlığına ve oy verme hücrelerine asılır. Basılmış olan blok listeler, Kurultay Başkanlığı kurulunca İlçe Seçim Kuruluna mühürlendirilerek oy pusulası haline dönüştürülür. Bu suretle oluşturulan oy pusulalarındaki isimler çizilebilir, yerine yeni isimler yazılabilir. Her adayın, ahsen veya ayrı listelerden aldıkları oylar hesaba katılarak toplanır ve böylece listedeki sırası saptanır. Asıl ve yedek üyeler, ayrı ayrı belirlenir. Seçilecek üye sayısından fazla veya üye sayısının yüzde doksandan eksik isim yazılı oy pusulaları geçersiz sayılır.

Seçimlerde, bütün adayların kura ile belirlenen harften başlamak üzere soyadına göre hazırlanmış alfabetik listesi kullanılır. Ayrı organlar için tek oy pusulası düzenlenebilir. Bu halde, bir organ listesinde geçersizlik varsa, oy pusulasının yalnızca ilgili organ için olan bölümü iptal edilir. Pusulanın diğer organlarla ilgili bölümleri geçerli olur ve sayılır.

(01.07.2001 günlü Kurultayda yapılan değişiklik) Seçimler için hazırlanan oy pusulalarına her organın adayları ayrı ayrı olarak yazılır. Parti Meclisi'nin (12) asıl üyesi Bilim, Yönetim ve Kültür Platformu üyeleri içinden kurultayda yapılan oylamada yeterli oy alarak belirlenen yeni Genel Başkanın önerdiği 18 kişisi arasında Kurultayca seçilir; yedek üye seçilmez. 16. fıkra hükmü (cinsiyet kotası) bu üyelikler için de uygulanır. Bunların oy pusulaları, diğer (68) Parti Meclisi üyesinin seçileceği listeden ayrı olarak hazırlanır. (24 Ekim 2003 günlü kurultayda eklenen cümle). Sandık Kurulu, delegeye önce bu oy pusulasını vererek oyunu kullanır. Daha sonra delegeye, Sandık Kurulunca organlarla ilgili blok oy pusulası verilerek oy kullanılır.

(24 Ekim 2003 günlü Kurultayda yapılan değişiklik) Kurultay gündeminde çalışmaları raporunun okunmasına ve görüşülmesine geçilmeden önce, Kurultay üyelerinin onda birinin imzasıyla verilecek önergeyle ve kurultay üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ile organ seçimlerinde tek ve ortak pusula (çarraf liste usulü) ile de seçim yapılabilir. Bu yöntemle seçim kararı alınması halinde tüm adaylar Kurultay Başkanlığı Kurulunca soyadı alfabe sırasına göre yazılır. Ad çekme yoluyla belirlenecek harften başlamak üzere düzenlenecek oy pusulası, Başkanlık Kurulunca bastırılır. Bu pusula ilçe seçim kurulu başkanlığına mühürlenerek oy pusulasına dönüştürülür. Bu pusulada seçilecek üye sayısı kadar aday adı, hizasına işaret konularak oy verilir. Fazla işaretlenmiş veya seçilecek üye sayısının yüzde doksandan az işaretlenmiş pusulalar geçersiz sayılır. Organ seçimlerinde adayların aldıkları oy sayısına göre sıralama yapılarak asıl ve yedek üyeler belirlenir. En çok oy alanlar asıl, onlardan sonra gelenler yedek üye seçilmiş olurlar. Erit oy alanlar arasında ad çekme yoluyla sıra saptanır.

Organlarda her iki cinsiyetten en az dörtte bir (yüzde yirmibe) oranında üye bulunur. Her iki cinsiyetten üye seçilmesi gereken organlarda bu husus genel sıralama ile gerçekleştirilir. Aynı cinsiyetten aday olanlar arasında aldıkları oya göre ayrı ayrı sıralama yapılır. Alınan oya bakılmaksızın her iki cinsiyetten yeterli üye alınarak organlar seçilmiş sayılır. Geri kalanlar o cinsiyetten üyelerin yedeği olur.

Seçimlerde üye tam sayısının beşte birinden az oy alanlar asıl ve yedek üyesi seçilmiş sayılmazlar.

Kurultayın olağan ve olağanüstü toplantıları, çalışmaları yöntemleri, "Kurultay Yönetmeliği" ile düzenlenir.

DANIŞMA KURULTAYLARI

Madde-56

A) Küçük Kurultay

Küçük Kurultay, her yıl en az bir defa, Merkez Yönetim Kurulu'nun çağrısı üzerine toplanır.

Küçük Kurultay'a;

a) Genel Başkan,

b) Parti Meclisi Üyeleri,

c) Partili Milletvekilleri,

d) Yüksek Disiplin Kurulu Üyeleri,

e) İl Başkanları,

f) Büyük şehir ve il belediyelerinin partili başkanları,

g) Yönetmelikle belirtilen esaslara göre seçilen il temsilcileri,

h) Ülke düzeyinde örgütlü sendika ve meslek kuruluşlarının partili genel başkanları,

ı) Genel Merkez düzeyinde görev yapan ve yönetmelikle belirlenen partililer katılırlar.

B) Gençlik Kurultayı

Gençlik Kurultayı, her yıl en az bir defa, Merkez Yönetim Kurulu'nun çağrısı üzerine toplanır.

C) Kadın Kurultayı

Kadın Kurultayı, her yıl en az bir defa Merkez Yönetim Kurulu'nun çağırması üzerine toplanır.

Danışma Kurultaylarının; toplanmaları, çalışmalar ve bu kurultaylara katılacakların saptanması ile diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

DANIŞMA TOPLANTILARI

Madde-57

A) Bölge Danışma Toplantıları

Merkez Yönetim Kurulu'nun belirleyeceği tarihlerde ve yerlerde gerekli duyulacak sayıda Bölge Danışma Toplantıları düzenlenir.

B) İl Danışma Toplantıları

Merkez Yönetim Kurulu'nun bilgisi içinde, il yönetim kurullarının belirleyeceği tarihlerde ve yerde, gerekli duyulacak sayıda il danışma toplantıları düzenlenir.

C) İlçe Danışma Toplantıları

İl yönetim kurullarının bilgisi içinde, ilçe yönetim kurullarınca gerekli duyulacak sayıda ilçe danışma toplantıları düzenlenir.

Danışma toplantılarının; toplanmaları, çalışmalar ve bu toplantılara katılacakların saptanması ile ilgili diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

**BE NC BÖLÜM
PART ADAYLARININ
BEL RLENMES**

TBMM ÜYEL ADAYLARININ BEL RLENMES

Madde-58

TBMM seçimleri için adayların belirlenmesinde önseçim, aday yoklaması ve merkez yoklaması yöntemleri uygulanabilir.

Aday saptamada hangi seçim çevresinde hangi yöntemin uygulanacağına Parti Meclisi karar verir. Parti Meclisi'nce tüm seçim çevrelerinde farklı yöntemler uygulanabilir.

a) Önseçim, partiye yazılı üyelerin katılımı ile yapılır. (SPK.36)

b) Aday yoklaması partide belli görevlere seçilmiş olan delegelerin katılımı ile yapılır. Aday yoklamasında seçmen olacak parti görevlileri ve üyeleri yönetmelikle belirlenir. (SPK.42/6)

c) Merkez yoklamasında adaylar Parti Meclisi'nce saptanır.

Önseçim ve aday yoklaması yargı yöntemi ve denetiminde yapılır.

Aday belirlemede uygulanacak yöntemlerle ilgili hususlar yönetmelikle belirlenir.

TBMM ÜYEL Ç N ADAYLI A BA VURMA

Madde-59

Adaylık için başvuruların tarihleri Parti Meclisi'nce saptanır ve açıklanır.

Adaylık başvuruları, Genel Merkez'deki ilgili birime yapılır.

Adaylık başvuruları ile ilgili hususlar yönetmelikle belirlenir.

TBMM ÜYEL Ç N ADAYLIK ÖN KO ULLARI VE NCELEME

Madde-60

TBMM üyesi için aday olmak üzere; önseçim, aday yoklaması ve merkez yoklaması için başvurulara, merkez kontenjan adaylığı isteyenler için Merkez Yönetim Kurulu'nca ön inceleme yapılır ve Parti Meclisi'nin onayına sunulur.

Adaylık başvurusu yapan parti üyeleri için inceleme, yasal nitelikler açısından yapılır.

Parti üyesi olmayanların adaylık başvuruları ilgili İl ve İlçe Yönetim Kurullarının görüşleri de alınarak incelenir.

Parti üyesi olmayanlardan, Parti Meclisi'nce; önseçime, aday yoklamalarına ve merkez yoklamasına katılmaları uygun bulunanlara merkez kontenjanından aday gösterilenler tüzüğün 12. maddesi uyarınca Merkez Yönetim Kurulu'ndan doğrudan asıl üyeliğe kabul edilir.

Yasalar nedeniyle partiye yazılma olanağı bulunmayan kimselerden adaylık başvuruları, parti üyesi olmaksızın; önseçime, aday yoklamasına ve merkez yoklamasına katılabilmeleri, Parti Meclisi'nin kararına bağlıdır.

YEREL SEÇİMLERDE ADAYLARIN BELİRLENMESİ

Madde-61

Belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği ve il genel meclisi üyeliği seçimlerinde, parti adaylarının belirlenmesine ilişkin hususlar yönetmelikle belirlenir.

Yerel seçimlerde, merkezden aday gösterme yetkisi, Parti Meclisi'nindir. Parti Meclisi bu yetkisini ilçe seçimleri için il yönetim kurullarına, belde seçimleri için ilçe yönetim kurullarına devredebilir. Bu halde yetkili kurullar seçimin yapıldığı çevredeki örgüt birimine danışır.

(24 Ekim 2003 günlü Kurultay kararıyla değişik) Yerel seçimlerde görev yaptıkları yerde, aday adayı olmak isteyen il ve ilçe başkanları ile yönetim kurulları üyelerinin, belirlenen seçim takvimine göre, milletvekili seçimi veya yerel yönetimler seçimi için, parti yöneticileri ile kamu görevlilerinin istifa etmeleri gereken süre kadar önce, görevlerinden istifa etmeleri zorunludur.

ADAY BELİRLEME YÖNETMELİĞİ

Madde-62

TBMM üyeliği ve yerel yönetimler için aday belirlemeye ilişkin hususlar ayrı ayrı yönetmeliklerle düzenlenir.

ALTINCI BÖLÜM PART GRUPLARI

TBMM PART GRUBU

Madde-63

TBMM'de partili milletvekilleri "Millet Meclisi Grubu"nu olu tururlar.

Parti Grubu, Partinin programını ve seçim bildirgesini, kurultay kararları ve Parti Meclisince saptanan politika do rultusunda gerçekle tirmek için gerekli yasama giri imlerini, Tüzük ve iç yönetmelik kuralları çerçevesinde, kendi kararları ile yürütür.

TBMM GRUBUNUN YÖNET M LKELER

Madde-64

Genel Ba kan, TBMM Parti Grubunun ve Grup Yönetim Kurulunun Ba kanıdır.

TBMM Grubu her toplantı yılı ba nda, o yıl için üç Ba kanvekili seçer. Grup Yönetim Kurulunun kaç ki iden olu aca ı iç yönetmeli inde belirlenir.

Grup Ba kanvekilleri, grubun yasama çalı malarının yürütülmesinde Genel Ba kanın yardımcısıdır ve görevlendirildi i konularda vekilidirler.

Grubun do al sözcüsü Genel Ba kandır. Genel Ba kan belli konular için sözcü görevlendirebilir. Genel Ba kan bulunmadı nda Grup Ba kanvekilleri de sözcüdürler. Grup Yönetim Kurulu ve ivedi durumlarda Grup Ba kanvekilleri de belli konular için sözcü seçebilirler.

Yasama giri imlerinin düzenli biçimde yürütülmesi ve Meclis çalı malarında ve disiplinin sa lanması, Grup Yönetim Kurulu'nun görevidir.

Meclis ara tırması ve genel görü me önergeleri, yasa önerileri; Grup Yönetim Kurulunca veya iç yönetmeli e göre grupça uygun bulunmadan Meclise sunulamaz ve basına açıklanamaz.

Genel Ba kan Yardımcıları, Genel Sekreter veya görevlendirece i Genel Sekreter Yardımcısı, Grup Yönetim Kurulu toplantısına ve görü melere katılabilirler, oy kullanamazlar.

TBMM Grubu'nun çalı maları "TBMM Grup ç Yönetmeli i" ile düzenlenir. Önemli dı temsil görevleri için Grup üyelerinin seçiminde yasaların ve görevin gerektirdi i niteliklere uygunlu un nasıl sa lanaca ı da yönetmelikle gösterilir.

TBMM GRUBU ÜYELERİNİN GÖREVLERİ

Madde-65

Parti TBMM üyeleri;

a) Yasama çalışmaları Partinin ilkelerine, Tüzük ve Programına, Seçim Bildirgesine, Kurultay kararlarına, Parti Meclisince alınan kararlara ve saptanan siyasal doğrultuya, Grup Genel Kurulu ile Grup Yönetim Kurulu kararlarına uymakla, bunları destekleyip uygulamakla yükümlüdürler.

Grup toplantısına ve karara katılmamı olmak, alınan kararlara uyma yükümlülüğünü kaldırmaz.

b) Geçerli özürleri bulunmadıkça Meclis Genel Kuruluna, komisyonlara ve grup toplantılarına katılırlar. Bu toplantıların her birine özürsüz olarak üst üste üç kez katılmayan üyeye, Grup Yönetim Kurulunca yazılı uyarı yapılır ve bu uyarı gerektiğinde seçim çevresine duyurulmak üzere Yönetim Kurulu'na bildirilir.

c) Yasama Meclisi komisyonlarında görev alan partili üyeler, bir grup olurlar ve aralarından birini başkan seçerler.

Grup Yönetim Kurulu, komisyon gruplarının çalışmalarını bu başkan aracılığıyla izler ve düzenler.

d) TBMM üyelerinin grup ödentilerinin miktarı ve böylece sağlanan gelirin, Grup ve Genel Merkez çalışmaları için hangi oranda paylaşılacağı, TBMM Grubunca karara bağlanır.

BELEDİYE VE İL GENEL MECLİS GRUPLARI

Madde-66

Belediye ve il genel meclislerindeki partili üyeler, bir grup olurlar. Partili belediye başkanı, Belediye meclisindeki parti grubunun doğal üyesidir.

İl başkanı; il genel meclisi, büyük şehir veya il belediye meclisi parti gruplarının; ilçe başkanı da; ilçe çevresindeki belediye meclisi parti gruplarının başkanıdır. Oy hakları vardır.

Merkez ilçe başkanları, il belediye meclisi parti gruplarına üye olarak katılırlar ve oy kullanırlar. Grup başkan yardımcısı olarak görev yaparlar.

Grup üyeleri, partinin ilkelerine, tüzük ve programlarına seçim bildirgesine, Kurultayın ve kendi kongreleri ile grupların kararlarına uymakla yükümlüdürler.

Belediye başkanlarının, yürütme ve ilgili yasal görevleri konusunda başkanlık grup kararı alınmaz.

Partili belediye bakanlıkları ile belediye ve il genel meclisi üyelerinin grup ödentileri ve böylece sağlanan gelirin grup ve parti çalışmaları için hangi oranda paylaşılacağı, ilgili il ya da ilçe yönetim kurulu ile grup yönetim kurulunun yapacağı ortak toplantıda karara bağlanır.

Belediye ve il genel meclisi parti gruplarının çalışmaları yöntemleri yönetmelikle düzenlenir.

YED NC BÖLÜM
D S PL N LEMLER

D S PL N KURULLARININ GÖREVLER

Madde-67

Parti suçlarını cezalandırma görevi ve yetkisi disiplin kurullarınındır.

Parti suçlarının yargı organlarının görev alanına girmesi, disiplin kurullarının görev yapmasına engel olmaz.

YETK

Madde 68- (01.07.2001 günlü Kurultay kararı ile de i ik)

- A) Parti Meclisi üyelerinin, Yüksek Disiplin Kurulu Ba kan ve üyelerinin, TBMM üyelerinin, partili büyük ehir belediye ba kanlarının parti suçu olu turan eylemleri Parti Meclisi'nin istemi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu'nca,
- B) I ba kanları, il yönetim kurulu üyeleri ile il disiplin kurulu ba kan ve üyeleri ile il ve ilçe belediye ba kanlarının parti suçu olu turan eylemleri hakkında Merkez Yönetim Kurulu'nun istemi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu'nca,
- C) Öteki üyelerin ve görevlilerin parti suçu olu turan eylemleri hakkında il yönetim kurulunun istemi üzerine il disiplin kurulunca,
- D) Partili TBMM üyelerinin grup disiplinine, iç yönetmeli e, ba layıcı grup kararlarına aykırı, ya da grup onuruyla ba da mayan eylem ve davranı larından do an parti suçları ile birbirleriyle olan anla mazlıkları Grup Yönetim Kurulu'nun istemi üzerine Grup Disiplin Kurulu'nca karara ba lanır.
- E) vedit durumlarda Merkez Yönetim Kurulu, il yönetim kurullarının önlemleri olarak görevden derhal uzakla tırma yetkilerini de kullanarak bir üyeyi disiplin kuruluna sevk edebilir.
- F) Kesin çıkarma ve geçici çıkarma istemi ile disiplin kuruluna gönderen organ gerekli görürse önlem niteli inde olmak üzere üyeyi görevden uzakla tırabilir. Bu durumda dosya be gün içinde görevli disiplin kuruluna gönderilir ve bu süre içinde karar ilgiliye tebli edilir.

Önlem niteli inde görevden uzakla tırılanlar, önlemin kaldırılması istemi ile görevli disiplin kuruluna tebli tarihinden itibaren üç gün içinde ba vurabilir. Bu istem yedi gün içinde karara ba lanır.

(19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile eklenen fıkra.) I Disiplin Kurullarının tedbirle (önlemle) ilgili kararlarına kar ı Yüksek Disiplin Kurulu'na üç gün içinde

itiraz edilebilir. Disiplin kurulları tedbire (önleme) itirazla ilgili başvuruları kendilerine ulaştığı tarihten itibaren yedi gün içinde karara bağlarlar. Haklarında tedbir (önlem) kararı olan üyeler, parti içi seçme ve seçilme haklarını kullanamazlar.

D S P L N KURULLARI

Madde-69

A) Yüksek Disiplin Kurulu

Kurultayca seçilen (15) asıl ve (8) yedek üyeden oluşur.

B) I Disiplin Kurulu

I kongresince seçilen (9) asıl ve (5) yedek üyeden oluşur.

(19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile değiştirilmiştir).

C) TBMM Grup Disiplin Kurulu

Grup Genel kurulunca seçilen ve sayıları Grup Başkan Yönetmeliğinde belirlenen üyelere oluşur.

Disiplin Kurulu üyesi olmaya aday olmak ve seçilebilmek için, disiplin cezası almamış olmak gerekir.

Özürsüz olarak üst üste üç olağan toplantıya katılmayan üye, kurul kararıyla görevden ayrılması sayılır. Bu karara karşı I Disiplin Kurulu üyeleri Yüksek Disiplin Kurulu'na Yüksek Disiplin Kurulu ve Grup Disiplin Kurulu üyeleri Parti Meclisine 5 gün içinde itiraz edebilirler. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

PARTİ SUÇLARI

Madde-70

(19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile değiştirilmiştir). Aşağıda yazılı olan tutum, davranış ve eylemler ile bunların yapılmasını desteklemek, kolaylaştırmak ve örtmek parti suçudur.

A) Kesin Çıkarma Cezası Gerektiren Parti Suçları

- a) Programa ve Tüzük kurallarına, kurultay ve yetkili organ kararlarına aykırı davranmak,
- b) Partide aldıkları görev ve sorumlulukla ve üyelikle bağda olmayan tutum ve davranışlarda bulunmak,
- c) Parti kayıt ve defterlerini saklamak, görevi devir sırasında bunları teslim etmemek,

- d) Parti do rultusuna ve temel ilkelere aykırı siyasal çalı malara ve eylemlere katkıda bulunmak,
- e) Parti adaylarına kar ı veya ba ka parti adaylarından yana açık veya gizli çalı mak,
- f) Kurultay, kongre, grup ve meclis i lemlerinin, seçim çalı malarının yasa, tüzük ve yönetmelik kurallarına uygun olmasını engellemek, bozmak, bozdukmak amacı ile yetkili organlara ve ki ilere kar ı Tüzü e uygun itirazlar dı ında her türlü engelleyici davranı ta bulunmak,
- g) Partiye üye yazımı ve temsille ilgili kuralları çi nemek, parti içi seçimlere hile kar ı tırmak,
- h) Parti çalı malarında, özellikle kurultay ve kongrelerde üyelere ve görevlilere eylemli saldırıda bulunmak, çalı mayı engellemek veya önlemek.

B) Geçici Çıkarma Cezası Verilecek Parti Suçları

- a) Gerçe e aykırı olarak Partide kendisine belli görevler verilmi gibi davranmak ve çalı mak,
- b) Parti içinde ayrılık gözetmek ve ayrımcılık yapmak,
- c) Gizli yapılması kararla tırılan toplantılardaki konu maları açıklamak,
- d) Parti çalı malarında üyelere sözlü ya da eylemli saldırıda bulunmak, Parti düzenini bozmak, çalı maları aksatmak,
- e) A bendinin (e), (f), (g) ve (h) alt bendlerinde belirtilen parti suçlarının özel ko ullar nedeniyle hafif sayılacak durumlarında suç sayılan eylemi i leyenin etkin pi manlık göstermesi halinde görevli disiplin kurulunun takdiri ile geçici çıkarma cezası verilebilir.

C) Kınama Cezası Verilecek Parti Suçları

- a) Parti yararlarını zedeleyici yayın ve propaganda yapmak,
- b) Parti görevlilerini küçültücü sözler söylemek, Parti çalı malarını zorla tırıcı eylem ve davranı larda bulunmak,
- c) Partili üyeler ve yöneticiler hakkında bilerek ve isteyerek aslı olmayan söylentiler çıkarmak, bunları yaymak,
- d) Geçerli özrü olmaksızın seçimlerde oy kullanmamak,
- e) B bendinin (a), (b), (c) alt bendlerinde belirtilen parti suçlarının özel ko ullar nedeniyle hafif sayılacak durumlarında ve parti suçu sayılan eylemi i leyenin etkin pi manlık göstermesi halinde görevli disiplin kurulunun kararı ile kınama cezası verilebilir.

D) Uyarma Cezası Verilecek Parti Suçları

- a) Partililerin ki ilikleri ile u ramak, parti üyeleri hakkında küçük dü ürücü sözler söylemek, sövmek,
- b) Parti binalarına ve mallarına zarar vermek,
- c) C bendinin (a) ve (b) alt bendlerinde belirtilen parti suçlarının özel ko ullar nedeniyle hafif sayılacak durumlarında ve suç sayılacak eylemi i leyenin etkin pi manlık göstermesi halinde görevli disiplin kurulunun takdiri ile uyarma cezası verilebilir.

D S P L N CEZALARI

Madde-71

Disiplin cezaları "uyarma", "kınama", "geçici çıkarma" ve "kesin çıkarma"dır.

Uyarma, yazılı olarak dikkat çekmektir.

Kınama, yazılı olarak kusur bildirmektir.

Geçici çıkarma; üyenin Partiden bir yıldan iki yıla kadar, ili kisinin kesilmesidir.

Kesin çıkarma, üyenin süresiz olarak parti ile ili kisinin kesilmesidir.

Kınama cezası alanlar bir yıl süre ile parti organlarına seçilemezler, seçilmişler görevlerinden alınır.

Geçici çıkarma cezası alanlar, bu süre içinde parti üyelerine tanınan hakları kullanamazlar ve cezalarının tamamlanmasından itibaren (6) ay süre ile parti organlarına seçilemezler. Ancak bu durum, kendilerinin Parti Programına, Tüzü üne ve yetkili organların ba layıcı kararlarına uyma yükümlülü ünü ortadan kaldırmaz. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de i ik fıkra).

Kınama ve geçici çıkarma cezaları, cezayı veren kurul tarafından, partinin yazılı bulundu u il ve ilçe ba kanlıklarına bildirilir ve ilgilinin cezası, defterlere ve çizelgelere i lenir. Ayrıca üye kütü üne i lenmek üzere Genel Sekreterli e verilir.

Kesin çıkarma cezası alanların adları defterlerden ve üye kütü ünden silinir, kimlikleri Genel Sekreterlikçe bütün örgüte duyurulur.

Disiplin kurulları; cezaların yürürlük tarihlerini, önlemliler için önlemin alındı ı tarih; önlemlili olmayanlar için kararın kesinle me tarihini kararlarında belirtirler.

Üyeler hakkında disiplin cezası isteminde bulunan organ, suçlama konusunu ve istedi i cezayı açık olarak belirtir, disiplin kurulları istemle ba lı de ildir. Kovu turma sonunda kanıtlara göre karar verilir.

Disiplin cezası alanlardan, aynı parti suçunu yineleyenlere, bir üst ceza verilir.

KARARLAR VE T RAZ

Madde-72

Kendilerine gönderilen dosyaları il disiplin kurulları (2) ay, Yüksek Disiplin Kurulu (4) ay içinde karara ba larlar. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de i ik).

Bu süre içinde sonuçlandırılmayan işler için gerekçesi gösterilerek Parti Meclisi'nden ek süre isteyebilirler. Verilecek ek süre bir aydan uzun olamaz.

Yüksek Disiplin Kurulu ve Grup Disiplin Kurulu kararları kesindir.

İ Disiplin Kurulu kararlarına karşı il yönetim kurulu ve ilgilisi (10) gün içinde Yüksek disiplin Kurulu'na gerekçeli olarak itiraz edebilirler.

Yüksek Disiplin Kurulu erteleme kararı vermemi ise, itiraz il disiplin kurulu kararının uygulanmasına engel olamaz.

Parti organlarının kararlarına karşı yasalara ve Tüzü e uygun itiraz hakkı sınırlanamaz ve itiraz suç sayılmaz.

D S P L N KURULLARINA İ L İ K N ORTAK İ KELER VE KURALLAR

Madde-73

a) Siyasi Partiler Kanunu'nun 102. maddesinin 2. bendi uyarınca, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Partiden kesin olarak çıkarılmasını istediği üye, Merkez Yönetim Kurulunca gecikmeksizin Yüksek Disiplin Kurulu'na gönderilir. Yüksek Disiplin Kurulu, gecikmeksizin toplanarak, konuyu öncelikle görüşür ve (7) gün içinde karar balar, ilgili üye, kurulun konuyu ele aldığı ilk toplantıda, yazılı veya sözlü olarak savunma yapabilir. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de i ik).

b) Seçimler sırasında veya yayın yolu ile ya da açık toplantılarda i lenen parti suçlarını kovu turulmasında, inceleme süreleri yönetmelikle kısıtlanabilir.

c) Disiplin Kurulları, üye tam sayısının en az üçte iki ço unlu u ile toplanır ve katılanların ço unlu u ile karar verir. Disiplin Kurulları incelemeleri, belgeler üzerinde yapabilecekleri gibi tanık da dinleyebilirler. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de i ik).

d) Yetkili disiplin kuruluna, i lendi i tarihten ba layarak iki yıl içinde gönderilmeyen parti suçları için kovu turma yapılamaz.

e) Kesinle en disiplin kurulu kararları, Merkez Yönetim Kurulu ile ilgili yönetim kurullarınca, oldu u gibi ve süresince uygulanır.

f) Disiplin kurulu üyeleri ile Parti arasında bir hizmet ba ı kurulamaz; kendilerine, Partiden hiç bir gelir sa lanamaz.

g) Özürsüz olarak üst üste üç ola an toplantıya gelmeyen üye, kurul kararı ile görevden ayrılmı sayılır.

h) Kurultayda ve kongrelerde disiplin kurullarına gönderme i lemleri ile disiplin kurullarının kararları üzerinde görü me yapılamaz, karar alınamaz.

i) Disiplin kovu turması i lemlerinde, üyenin Parti Kütü ünde yazılı adreslerine yapılan bildirimler, geçerli ve yeterlidir.

j) Örgüt ve yönetim birimleri, disiplin kurullarının incelemelerini kolayla tırmak ve isteklerini sürelerinde yanıtlamak zorundadırlar.

ÜYEL KLERDE BO ALMA

Madde-74

Disiplin kurullarında, kendi iste i ile görevden ayrılma ya da ba ka nedenlerle bo alma olursa, yedekler sıra ile ça rılır. Yüksek Disiplin Kurulu ve Grup Disiplin Kurulu için Genel Ba kan, I Disiplin Kurulu için I Ba kanı yedekleri göreve ça rılır.

Yedeklerin ça rılmasından sonra üye sayısı **toplanma yeter sayısının** altına dü erse, ola an kurultay veya kongreye kadar görev yapmak üzere, yeni Yüksek Disiplin Kurulu ya da yeni I Disiplin Kurulu, Parti Meclisi'nce seçilir. (19.11.2005 tarihli kurultay kararı ile de i ik).

Grup Disiplin Kurulu için yeni seçim TBMM Grubunca yapılır.

BA I LAMA

Madde-75

Kesinle en cezaları ba ı lama yetkisi Parti Meclisi'ndir.

Parti Meclisi Ba ı lama yetkisini ceza alanın yazılı iste i üzerine ve disiplin kuruluna gönderen örgüt yönetim biriminin görüşü ünü alarak kullanır.

Merkez Yönetim Kurulu ba ı lama isteyen yazılı ba vurusu üzerine, iste i disiplin kuruluna gönderen örgüt yönetim biriminin görüşü ünü de alarak, disiplin dosyası ile birlikte Parti Meclisi'ne sunar.

Parti Meclisi kararını gizli oylama ile verir.

YÖNETMEL K

Madde 76- (01.07.2001 günlü Kurultay kararı ile de i ik) Disiplin i lerinde soru turma ve kovu turma yöntemleri ile ilgililerin ve disiplin kurullarına sevk edilen üyelerin savunma ve itiraz hakları kurullarda görev bölümü, kurulların toplanma, inceleme, çalı ma ve karar alma esasları, süreler ve öteki i lemler Disiplin Yönetmeli i ile düzenlenir.

SEK Z NC BÖLÜM
GEL R KAYNAKLARI
HARCAMALAR VE HESAP LER

GEL R KAYNAKLARI

Madde-77

Partinin gelir kaynakları unlardır:

- a)Parti üyelerinden alınan üyelik ödentisi,
- b)Partinin TBMM ve yerel yönetimler üyelerinden alınan grup ödentisi,
- c)Adaylık için ba vuranlardan alınan adaylık ödentisi,
- d)Parti yayınlarının satı kar ılıkları,
- e)Parti bayra ı, flaması, rozeti ve benzeri tanıtma malzemesi satı larından sa lanan gelirler,
- f)Parti kimlik belgelerinden ve yenilenmesi nedeniyle alınan kar ılıklar,
- g)Parti lokallerinin i letilmesinden sa lanan gelirler,
- h)Partice düzenlenen her türlü toplumsal giri im ve gösterilerden sa lanan gelirler,
- ı)Partinin malvarlı ından sa lanan gelirler,
- i)Siyasi Partiler Yasası'nda belirlenen miktarı a mayacak ba ı lar,
- j)Siyasi Partiler Kanunu'nun 110. maddesi uyarınca partiye intikal edecek ta ınır ve ta ınmaz mallar ile do mu ve do acak her türlü hak ve alacaklar.
- k)Yasaya göre devletçe sa lanan gelirler.

(g) ve (ı) bentlerinde yazılı olanlar dı ındaki gelirler için vergi, resim ve harç ödenmez.

(g) bendinde yazılı parti lokallerinin i letilmesinden elde edilen gelirler, ticari nitelik ta ınmayan i letme çalı maları sonucunda sa lanmı sa, bu gelirler için de vergi, resim ve harç ödenmez.

(ı) bendinde yazılı gelirlerden Partinin sahip oldu u ve ticari olarak i letilen basımevlerinin gelirleri ile ta ınmaz mallardan sa lanan gelirler için vergi, resim ve harçlara ili kin yasa hükümleri uygulanır.

Yukarıda yazılı gelirler, partinin hangi örgüt yönetim birimince veya görevlisince sağlanmış olursa olsun, parti tüzel kişiliğinde indirir.

Gelirler, partinin tüzel kişiliği adına ve makbuz karşılığında toplanır.

HARCAMALAR

Madde-78

Partinin yapacağı harcamalar, bağışlar ve girişimci yükümlülükler, Genel Merkezde Parti tüzel kişiliği, illerde il yönetim kurulu, ilçelerde ilçe yönetim kurulu adına yapılır.

İl ve ilçe yönetim kurullarının Parti tüzel kişiliği adına bağış yapması ya da yükümlülük üstlenmesi Merkez Yönetim Kurulu'nun iznine bağlıdır. Önceden izin alınmadan girişimci bağış ve yükümlülüklerden dolayı parti tüzel kişiliği sorumlu tutulamaz, Genel Başkan, Genel Sekreter ve Yardımcılarına, Genel Saymanlık, Merkez Yönetim Kurulu'na, Parti Meclisi'ne veya parti tüzel kişiliğine karşı kovuşturma yapılamaz. Bu durumlarda sorumluluk, bağış yapan veya yükümlülük üstlenen kişiye ya da kişilere düşer.

Harcamaları, bütçeye uygun olarak, Genel Merkez'de Genel Sayman, illerde ve ilçelerde il ve ilçe saymanları yapar. Bütçe dışı harcamalar, Merkez Yönetim Kurulu'nun ve ilgili yönetim kurullarının kararına bağlıdır.

YETKİ

Madde-79

Yükümlülüklere girişimci, bankalardan para çekmek, bir mal veya hak üzerinde tasarrufta bulunmak ya da bu konularda temsil yetkisi vermek için merkezde Genel Sekreter ile Genel Saymanın, il ve ilçelerde başkanla sayman üyenin, başkan bulunmadıkça zaman sekreter üye ile sayman üyenin imzaları zorunludur.

78. madde hükümleri saklıdır.

BÜTÇE

Madde-80

Genel Merkez'in bütçesi, Merkez Yönetim Kurulu'nca hazırlanır ve Parti Meclisi'nin onayı ile yürürlüğe girer.

İl ve ilçelerin bütçeleri, yönetim kurullarınca hazırlanır ve üst yönetim biriminin onayı ile yürürlüğe girer.

Örgüt yönetim birimlerinin oluşturduğu komisyonların ve çalışmaları gruplarının gelir ve giderleri, bağlı oldukları yönetim birimi bütçelerinde gösterilir.

Partinin aldığı hazine yardımının yüzde onbe i "parti içi eğitim ödene i" olarak ayrılır.

KESİN HESAP

Madde-81

Genel Merkez'in kesin hesabı Kurultayca, iller ve ilçeler örgütünün kesin hesapları kendi kongrelerinde incelenir ve karara bağlanır.

Kesin hesabın Kurultayca ve kongrelerce seçilecek bir komisyonda incelenmesi zorunludur.

HESAP YÖNETMELİ

Madde-82

Parti hesapları bilanço esasına göre düzenlenir.

Parti gelirlerinin toplanmasında ve harcamalarda uygulanacak kurallar, bütçe ve kesin hesabın hazırlanması; gelir alındıklarının ve tutulması zorunlu defterlerin biçimi, basımı ve dağıtımı, örgüt yönetim birimlerinin bu konudaki görevleri ve sorumlulukları, Siyasi Partiler Yasasının öngördüğü ilkelere ve kurallara uygun olarak düzenlenen "Hesap Yönetmeli i" ile belirlenir.

DOKUZUNCU BÖLÜM E T M, PROGRAM, TÜZÜK VE YÖNETMEL KLER

E T M ÇALI MALARI

Madde-83

Parti içi eğitim; partinin sağlıklı yapılanması, üyelerin niteliklerinin geliştirilmesi ve parti çalışmaları kalite, yeterlilik ve etkinlik kazanması için gereklidir.

Partililer bir yandan; siyasal davranış, parti disiplini, toplumsal sorunlara yaklaşım biçimleri ve öncülük nitelikleri ile partinin siyasal amaç anlayışı; öte yandan partinin ilkeleri, Programı, yetkili organ kararları ve politikaları ile ilgili olarak, düzenli ve programlı biçimde eğitimden yararlanırlar.

Parti içi eğitime katılma ve eğitimden yararlanma Partide yükselmenin temel koşuludur.

Parti içi eğitim; Genel Merkez, il ve ilçe düzeyinde programlanır.

Eğitim konuları ve eğitim programları Genel Merkez tarafından saptanır.

Eğitimle ilgili ayrıntılar bu ilkeler çerçevesinde yönetmeliklerle belirlenir.

PROGRAMIN VE TÜZÜÜN ONAYLANMASI VE DEĞİŞİMLERİ

Madde-84

Parti Programı'nın ve Tüzüün onaylanması ve bunlarda değişiklik yapılması yetkisi Kurultayındır.

Değişiklik önerilerini, Genel Başkan, Parti Meclisi veya Kurultay üyelerinin yirmide birinin yazılı olarak vermesi gerekir.

Tüzüün 54 nci ve 55 nci maddeleri hükümleri saklıdır.

YÖNETMELİKLERİN HAZIRLANMASI VE ONAYLANMASI

Madde-85

Tüzüün öngördüğü ve Tüzük uygulamaları için gerekli olan yönetmelikler üç ay içinde hazırlanır.

Yürürlükte olan yönetmeliklerin, Tüzük hükümlerine uygun olarak değiştirilmesi de aynı süre içinde tamamlanır.

Kurultay Yönetmeli i, Parti Genel Merkezi'nce hazırlanır ve Kurultayca onaylanarak yürürlü e girer.

TBMM Grupları ç Yönetmeli i, Grup Yönetim Kurulunca hazırlanır ve TBMM Grubu Genel Kurulu'nun onayı ile yürürlü e girer.

Öteki yönetmelikler, Merkez Yönetim Kurulu'nca hazırlanır ve Parti Meclisi'nce onaylanarak yürürlü e girer.

Disiplin Yönetmeli i, Yüksek Disiplin Kurulu ile TBMM Grup Disiplin Kurulu'nun görüşü ü alınarak hazırlanır.

Yönetmeliklerde de i iklik yapmaya ve yönetmelikleri yorumlamaya onaylanan organlar yetkilidir.

Yönetmeliklerde yürürlük tarihi belirtilir.

ONUNCU BÖLÜM ÇE TL HÜKÜMLER VE GEÇ C MADDELER

PART N N TÜZEL K L NE SON VERME

Madde-86

Partinin tüzel ki ili ine, kurultay üye tam sayısının üçte iki ço unlu unun kararı ile son verilebilir.

Bu durumda, parti mallarının bırakılaca ı kurum ve kurulu lar Kurultay kararında belirlenir.

GEÇ C MADDE (1)

Tüzük Hükümleri uyarınca ivedi olarak hazırlanacak Üye Yazım Yönetmeli i'nin yürürlü e girmesinden sonra, en geç üç ay içinde, mevcut üyelerin yazımlarını ve durumlarını Üye Yazım Yönetmeli i'ne uygun hale getirmek amacıyla Parti Meclisi'nin hazırlayaca ı geçici yönetmeli e göre i lem yapılır.

GEÇ C MADDE (2)

Tüzü ün yürürlü e girdi i tarihte, henüz örgütlenmesini tamamlayamamı ilçelerde; örgütlenmeyi kolayla tırmak ve tamamlamak amacıyla;

Tüzü ün 13'üncü maddesinin Merkez Yönetim Kurulu'na verdi i yetki; örgütlenmenin tamamlanmadı ı yerlerle sınırlı olmak üzere, üç aylık bir dönem için, il meclislerine devredilebilir.

GEÇ C MADDE (3)

Yürürlükten kaldırılan tüzük hükümleri uyarınca, kongrelerince seçilmi bulunan il ve ilçe denetçilerinin görevleri, bu Tüzü ün yürürlü e girmesi ile birlikte sona erer.

GEÇ C MADDE (4)

11 Eylül 1980 tarihinde CHP üyesi oldu u geçerli kayıt ve belgelerle saptananlardan ve Partiye üye yazılmasında yasal ve tüzüksel sakınca bulunmayanlardan, 9 Eylül 1993 tarihine kadar, kayıtlı bulundu u ilçe ba kanlı ına ba vuranların do rudan asil üye yazılmalarına Merkez Yönetim Kurulu karar verir.

Merkez Yönetim Kurulu, bu yetkisini gerekli gördü ü hallerde il meclislerine devredebilir.

Bu suretle asıl üyeli e yazılanların ba vurma belgeleri Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na ve ilgili il ve ilçe ba kanlıklarına gönderilir.

GEÇ C MADDE (5)

1992-93 kongreler döneminde seçilen il ve ilçe meclisleri için yedek üye seçilmemi olan yerlerde bo alma olması halinde, kongrece seçilmi meclis üyelerinin sayısı yarıya ininceye kadar, ilgili meclisin üye tam sayısının ço unlu unun kararı ile, bo alan üyeliklere atama yapılabilir.

GEÇ C MADDE (6)

30 Ocak 1994 tarihine kadar, üyelik için ba vuranlar ve ba vuracak olanlar bir defaya mahsus olmak üzere Tüzü ün 9. maddesindeki süreye bırakılmaksızın ilçenin önerisi ve ilin onayı ile asıl üye olur.

Usule göre yapılan itirazlar Merkez Yönetim Kurulu'nca kesin karara ba lanır.

GEÇ C MADDE (7)

- A) CHP Parti Meclisi; Türk Ceza Kanunu'nun suç saydı ı fiiller ile Siyasi Partiler Kanununun ve CHP Tüzü üne göre üyenin kaydının silinmesini gerektiren hallerin dı nda kalan eylemler için verilmi kesinle mi disiplin cezaları ile ilgili olarak ba ı lama yetkisini kullanmaya karar vermi tir. 31 Ekim 1999 tarihinden itibaren üç ay içinde ilgili ki ilerin Genel Sekreterli e ba vurmaları halinde Tüzü ün 75'inci maddesine göre i lem yapılacaktır.
- B) 9 Eylül 1999 tarihine kadar i lenmi yukarda yazılı fiiller hakkında, disiplin soru turması ba latılmaması, ba latılmı olup henüz karara ba lanmamı olan dosyaların kaldırılması ile ilgili olarak I Disiplin Kurulları ve Yüksek Disiplin Kurulu'na 15 gün içinde karar vermek üzere yetki verilmi tir.

(De i iklik 10 Kasım 1999)

GEÇ C MADDE (8)

Üye Kayıt Yenileme Yönetmeli ine göre üyelik kaydını yenilemeyen her kademedeki yöneticilerin ve disiplin kurulu üyelerinin görevleri, delegelerin ise seçme ve seçilme hakkı; durumun kendilerine yazılı olarak bildirilmesinden itibaren 10 gün içinde üye kayıt yenileme i lemlerini tamamladıkları takdirde sona erer.

I ba kanları ve il disiplin kurulu ba kanlarına Genel Sekreter, I disiplin kurulu üyelerine il ba kanının yazısı üzerine il disiplin kurulu ba kanı, il meclisleri ve ilçe ba kanlarına il ba kanları, ilçe meclis üyelerine ilçe ba kanları, delegelere ise ilgili örgüt yönetim birimi ba kanı durumu yazılı olarak ilgililere bildirirler.

(De i iklik: 28 Aralık 1999)

GEÇ C MADDE (9)

(24 Ekim 2003 günlü Kurultay kararıyla eklenmiştir) Bu tüzük de iklilik tasarisinin, çerçeve 8. madde ile de i tirilen tüzü ün 55. maddesinin 14. fıkrası, kabul edildi i kurultayda seçimler maddesine geçilmeden önce, di er maddeler ise Kurultayda kabulünden itibaren yürürlü e girer.

GEÇ C MADDE (10)

(19.11.2005 tarihli 31. Ola an Kurultayda kabul edilmiştir.) 31. Ola an Kurultayda yapılan Tüzük de iklilikleri aynı kurultayın organ seçimlerinde uygulanır.

EK GEÇ C MADDE 1- Bütünle me + katılma kararının alındı ı 18 ubat 1995 tarihli Ola anüstü Kurultaydan ba layarak en geç üç ay içinde, örgütlerin olu turulması, üyelerin aktarılması ve kongre döneminin ba lamasına dönük hazırlıklar sonuçlandırılıp, hemen kongreler ve Kurultay takvimi ba latılacak ve en geç 31 A ustos 1995 tarihinde Ola an Kurultay yapılacaktır.

Bu dönem “Bütünle me Süreci” olarak anılmaktadır.

EK GEÇ C MADDE 2- Bütünle me süreci döneminde, Parti Meclisi (120) üyeden olu acaktır. Bu sayının altmı ı, Partinin ola an kurultayında seçilen asıl üyeler ile bo alma halinde göreve ça rılmı ve ça rılacak yedeklerden olu ur. Geri kalan altmı üye ise, katılma kararı veren Partinin, ola an kurultayında seçilmi asıl üyeler ile yedek üyelerin, altmı a tamamlanması ile olu acaktır.

Katılma kararı alan Partinin bu altmı üyesi, Kurultayda tek listeyle seçilir. Bu seçimlerde Tüzü ün 55. maddesinin onbirinci fıkrası uygulanmaz. Seçimler Tüzü ün 48. maddesinin (j) bendinin dördüncü fıkrasında belirtilen blok liste usulüyle yapılır.

Ayrılma veya ba kaca nedenle bo alma halinde, eksikler, aynı Partinin, seçilmi yedek üyelerinden tamamlanır. Bu yolla ça rılacak yedek üye kalmaması halinde kurul, eksilen sayısıyla göreve devam eder.

EK GEÇ C MADDE 3- Bütünle me süreci döneminde, Yüksek Disiplin Kurulu (30) üyeden olu acaktır.

Bu üyelerden (15)'i, Partinin ola an kurultayında seçilen asıl üyelerden, bo alma halinde göreve ça rılacak yedek üyelerden tamamlanarak olu turulur. Geri kalan (15) üye ise, katılma kararı veren Partinin, ola an kurultayında seçilmi asıl üyeler ile yedek üyelerden (15)'e tamamlanır.

Katılma kararı alan Partinin, bu onbe üyesi, kurultayda tek listeyle seçilir. Bu seçimde ek geçici madde 2'nin ikinci fıkrasında belirtilen ekilde blok liste usulü ile yapılır.

Ayrılma veya ba kaca nedenle bo alma halinde, eksikler aynı Partinin seçilmi yedek üyelerinden tamamlanır. Bu yolla ça rılacak yedek üye kalmaması halinde kurul, eksilen sayısıyla göreve devam eder.

EK GEÇ C MADDE 4- Bütünle me süreci döneminde Merkez Yönetim Kurulu (40) üyeden olu acaktır.

Bu (40) üyeden, (20)'si, Parti Meclisi'nce seçilmi olup halen görev yapan üyelerdir. Geri kalan (20) üye, katılma kararı veren Partinin, son ola anüstü kurultayında seçilmi olan Parti Meclisi'nce, Merkez Yönetim Kurulu üyesi ine seçilmi olanlar ile yine aynı Parti Meclisince seçilerek (20)'ye tamamlanmak üzere belirlenecek üyelerden olu ur.

EK GEÇ C MADDE 5- Partinin Genel Ba kanlık Kurulu, icra organı olarak görev yapmak üzere, Tüzü ün ilgili maddesine göre ve iki partiden e it sayıda seçilmi üyelerden olu ur.

Kurul, Genel Ba kanın ba kanlı nda Genel Ba kan Yardımcıları, Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcıları ile Genel Sayman'dan kurulur.

EK GEÇ C MADDE 6- Bütünle me sürecinde Partinin il, ilçe ve belde örgütleri, ilke olarak e itlik temelinde (katılan parti ile) mevcut yönetimlerden olu turularak MYK'ca atanır. MYK, gerekli gördü ü durumlarda, e itlik ilkesini gözeterek, do rudan atama yoluyla kurul görevlendirebilir. Örgüt yönetim birimlerinin üye sayıları, bu süreçte, yönetim kurulu üye sayısı fazla olan Partinin Tüzü ünde belirtilen sayıların en çok iki katını a mayacak biçimde MYK'ca saptanır.

Bu yöntemle belirlenen sayı için eksik kalan üyeler, katılan Partinin kongresince seçilen il, ilçe ve belde yönetim kurulu asıl üyeleri ile yedek üyelerinden tamamlanır. Yedek üyelerin yetmedi i durumlarda, o partinin üyelerinden MYK'ca seçilen üyelerle tamamlanır ve atanır.

Birle me gününde, sadece bir partinin örgütü bulunan yerlerde, o yerin örgüt kurulunun eksik üyeleri, e itlik esası gözetilerek, MYK tarafından tamamlanarak atanır.

E it sayılarla olu turulan kurulların ba kanlarının, kurulca, kendi içinden veya partililer arasından, seçimle belirlenmesi esastır.

Bu kurulların görev bölümü ve i leyi inde Parti Tüzü ü uygulanır.

l, İlçe ve Belde Meclislerinin çalı ma esasları MYK'ca belirlenir.

Yönetimlerde ve organlarda, bu yöntemle ve e itlik esasına göre olu turulan il, ilçe ve belde örgütleri, ola an kongreleri yapılarak, yeni il, ilçe meclislerinin seçimine kadar görev yapacaklardır.

EK GEÇ C MADDE 7- Katılma kararı veren Partinin Genel Merkezi'nde bulunan, en son 31 Aralık 1994 günü Cumhuriyet Ba savcılı ı'na gönderilmi üye listelerinde yazılı üyeleri, ola anüstü kurultayın katılmayı kabul kararı ile katılan partinin üyesi olurlar. Bu listeler, katılma kararı veren partinin di er belgeleri ile birlikte Parti Genel Sekreterli i'ne teslim edilir. Listelerde yazılı üyeler, Parti Genel Sekreterli i'nce, ilgili ilçe ba kanlıklarına gönderilir. Bu listelerde yazılı üyeler, bu Tüzü ün 8/1 maddesinde yazıldı ı gibi sandık çevresine göre ayrılırlar ve üye listelerine yazılırlar.

Oy kullandı ı sandık saptanamamı olanlara mektup veya ilan yoluyla duyuru yapılır. Durumunu belgelendirenler, oy kullandı ı sandı a göre listeye yazılırlar.

EK GEÇ C MADDE 8- Bütünle me süreci döneminde, il disiplin kurulları (18) üyeden olu ur. Bu üyelerden dokuzu, il kongrelerinde seçilen ve halen görev yapan il disiplin kurulu üyeleridir. Di er dokuz üye, katılma kararı veren partinin il kongresinde seçilmi disiplin kurulu asıl üyeleri ile yedek üyelerden tamamlanma yoluyla saptanan üyelerden olu ur ve kurul, e itlik esas ı gözetilerek MYK'ca atanır.

EK GEÇ C MADDE 9- Bütünle me süreci döneminde, e itlik esasına göre olu turulmu il, ilçe meclisleri ile il disiplin kurulundan istifa ya da ba ka nedenlerle ayrılma olursa; ayrılan üyelerin yeri aynı Partinin seçilmi yedek üyeleri ça rılarak doldurulur. Bu yolla ça rılacak üye kalmamı ise, kurul eksilen sayısı ile göreve devam eder.

Bu eksilme nedeniyle üye tam sayısı yarıdan bir a a ı dü erse, o meclis veya kurul dü mü sayılır. Bu halde, ilgili l veya lçe Ba kanı durumu hemen Genel Sekreterli e bildirir. MYK, gecikmeden ola an kongreye kadar görev yapacak yeni bir meclis veya kurul olu turur.

Bu olu umun e it sayıda üyelerden kurulmasına özen gösterilir.

EK GEÇ C MADE 10- Bütünle me süreci döneminde, seçimli ola anüstü kurultayla ilgili Tüzü ün 54. Maddesinin dördüncü fıkrasının uygulanması halinde;

18 ubat 1995 tarihinde toplanan "Bütünle me Genel Kurulu"nda her iki Partinin oy kullanma hakkına sahip kurultay delegeleri toplanarak, seçimi yapılacak organlar için Genel Ba kan, Parti Meclisi üyeleri ve Yüksek Disiplin Kurulu üyelerini birlikte ve her iki Partiden e it sayıda olacak ekilde seçerler.

Bu yöntemle belirlenen organlar, ola anüstü kurultayda yapılacak seçimde aynen benimsenerek seçilecektir.

EK GEÇ C MADDE 11- 18 ubat 1995 günlü Ola anüstü Kurultayda kabul olunan ve (11) ek geçici maddeden olu an bu hükümler, 31 A ustos 1995 gününe kadar devam edecek olan Bütünle me Süreci Dönemi için yürürlü e konmu bulunmaktadır. Sürenin bitimiyle yürürlükten kalkacaktır.

EK GEÇ C MADDE 12- 18 Nisan 1999 günü yapılacak milletvekili ve yerel yönetim genel seçimlerinde aday olmak için görevlerinden istifa eden il ve ilçe başkanları ile il ve ilçe meclisleri üyelerinin veya kurul boşalmı sa boş alan kurulun yerine MYK'ca atama yapılır. (28.12.1998 tarihli karar ile)

YÜRÜRLÜK VE YÜRÜTME

Madde-87

A) Bu Tüzük, kurultayca kabul edildiği tarihte (10 Mart 1993) yürürlüğe girer.

B) 27-30 Kasım 1976 günlerinde toplanan CHP 23. Kurultayınca onaylanan Tüzük yürürlükten kaldırılmıştır.

C) Tüzüğün 29 ve 33. maddelerine birer son fıkra eklenmesine, 42/E, 56/2, 61/2 fıkralarının değiştirilmesine ve geçici 6. madde eklenmesine dair tüzük değişikliği 8 Ocak 1994 günü toplanan Kurultayca onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

D) Bu Tüzük hükümlerini Cumhuriyet Halk Partisi Parti Meclisi yürütür.

E) (01.07.2001 günlü kurultayda yapılan düzenleme ve yürürlük hükmü)

Bu Tüzük değişiklikleri, Kurultayda görüşülerek kabul edilmesinden sonra derhal yürürlüğe girer; ancak 27. maddenin ikinci fıkrası; 29. maddenin 1 ve 4. fıkraları, 33. maddenin 1 ve 4. fıkraları ve bu tüzük değişikliğinin 1. ek maddesinin (b), (c), (d), (e) bendleri ile geçici 1. maddenin (a) bendi Tüzük değişikliğini izleyen ilk olağan kongrede uygulanır.